

**ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД**

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. No 853-06-21
Дата 26 / 10 2018 г.

Относно: Законопроект за киберсигурност, № 802-01-18, внесен от Министерския съвет на 30 май 2018 г., приет на първо гласуване на 27 юни 2018 г.

10³³
Шу

**Проект!
Второ гласуване!**

**ЗАКОН
ЗА КИБЕРСИГУРНОСТ**

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на глава първа.

Предмет

Чл. 1. (1) Този закон урежда дейностите по организацията, управлението и контрола на киберсигурността, в т. ч. всички дейности и проекти по киберотбрана и по противодействие на киберпрестъпността.

(2) Този закон определя националните и специализираните компетентни органи в областта на киберсигурността, както и техните правомощия и функции.

(3) Този закон урежда дейностите по предприемане на необходимите мерки за постигане на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 1:

Предмет

Чл. 1. (1) Този закон урежда дейностите по:

1. организацията, управлението и контрола на киберсигурността, включително дейности и проекти по киберотбрана и по противодействие на киберпрестъпността;

2. предприемане на необходимите мерки за постигане на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност.

(2) С този закон се определят и правомощията и функциите на компетентните органи в областта на киберсигурността.

Комисията предлага да се създадат нови чл. 2 и 3:

Киберсигурност. Мрежова и информационна сигурност

Чл. 2. (1) Киберсигурност е състояние на обществото и държавата, при което чрез прилагане на комплекс от мерки и действия, киберпространството е защитено от заплахи, свързани с неговите независими мрежи и информационна инфраструктура, или които могат да нарушат работата им.

(2) Киберсигурността включва мрежова и информационна сигурност, противодействие на киберпрестъпността и киберотбрана.

(3) Мрежова и информационна сигурност е способността на мрежите и информационните системи да се противопоставят на определено ниво на въздействия, засягащи отрицателно наличието, истинността, целостта или поверителността на съхранявани, пренасяни или обработвани данни или на свързаните с тях услуги, предлагани от тези мрежи и информационни системи или достъпни чрез тях.

Мерки за мрежова и информационна сигурност

Чл. 3. (1) Мерките за мрежова и информационна сигурност са организационни, технологични и технически и се прилагат в съответствие със спецификата на субектите по чл. 4, ал. 1 и пропорционално на заплахите с цел минимизиране на риска от тяхното реализиране.

(2) Минималният обхват на мерките за мрежова и информационна сигурност, както и други препоръчителни мерки се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“. Мерките не може да налагат използването на определен тип технология.

(3) Наредбата по ал. 2 не се прилага за ведомствата и функциите им по чл. 5, т. 2.

(4) Субектите по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2 поддържат система за управление на сигурността на информацията, която включва следните минимални организационни мерки:

1. разпределение на отговорностите за мрежовата и информационна сигурност;

2. прилагане на политика за мрежовата и информационна сигурност;

3. управление на:

а) риска;

б) информационните активи, включително човешките ресурси;

- в) инцидентите;
- г) достъпите (физически и логически);
- д) измененията;
- е) непрекъснатостта на дейността и/или услугите (съществени, цифрови);
- ж) взаимодействията с трети страни.

Обхват

Чл. 2. (1) С този закон се определят изискванията към следните лица, наричани за краткост „субекти“:

1. операторите на съществени услуги, доставчиците на цифрови услуги и административните органи - за всеки сектор, подсектор и услуги, посочени в приложения № 1 и 2;

2. лицата, осъществяващи публични функции, които не са определени като оператори на съществени услуги по смисъла на т. 1, когато тези лица предоставят административни услуги по електронен път;

3. организациите, предоставящи обществени услуги, които не са определени като оператори на съществени услуги и доставчици на цифрови услуги по смисъла на т. 1, когато тези лица предоставят административни услуги по електронен път.

(2) При определянето на операторите на съществени услуги се вземат предвид следните критерии:

1. субектът да предоставя съществени услуги за поддържането на особено важни обществени и/или стопански дейности, и

2. предоставянето на тази съществена услуга да зависи от мрежите и информационните системи на субектите, и

3. инцидентите в мрежовата и информационната сигурност да имат значително увреждащо въздействие върху предоставянето на тази услуга.

(3) Когато субект предоставя услуга по смисъла на ал. 2, т. 1 в две или повече държави членки, органът по чл. 14 провежда консултации със съответните държави преди вземането на решение относно определянето на субектите.

(4) Операторите на съществени услуги трябва да спазват специалните изисквания за мрежова и информационна сигурност, които този закон им вмениява единствено по отношение на услугите, които се считат за съществени.

(5) Когато в правен акт на Европейския съюз и/или национален нормативен акт, който е специален за конкретен сектор, включително онези от тях, които се отнасят за юрисдикцията, е предвидено операторите на съществени услуги или доставчиците на цифрови услуги да гарантират сигурността на своите мрежи и информационни системи или да уведомяват за инциденти, се прилагат разпоредбите на специалния за сектора правен акт на Съюза, при условие че изискванията са най-малкото равностойни като резултат на задълженията, предвидени в този закон.

(6) Изискванията и стандартите за сигурност, на които трябва да отговарят мрежите и информационните системи на субектите по ал. 1 за въвеждане, изпращане, обработка, достъп, обмен, съхраняване и архивиране на данни, както и общите мерки за сигурност, които трябва да се предприемат, се определят с наредба на Министерския съвет.

(7) Наредбата по ал. 6 не се прилага за ведомствата и функциите им по чл. 3, т. 2.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 2, който става чл. 4:

Обхват

Чл. 4. (1) С този закон се определят изискванията към:

1. административните органи;
2. операторите на съществени услуги и доставчиците на цифрови услуги - за всеки сектор, подсектор и услуги, посочени в приложения № 1 и 2;

3. лицата, осъществяващи публични функции, които не са определени като оператори на съществени услуги, когато тези лица предоставят административни услуги по електронен път;

4. организациите, предоставящи обществени услуги, които не са определени като оператори на съществени услуги или не са доставчици на цифрови услуги по смисъла на този закон, когато тези организации предоставят административни услуги по електронен път.

(2) Оператор на съществени услуги е публичен или частен субект от посочените в приложение № 1 категории, който отговаря на следните критерии:

1. да предоставя съществена услуга, и
2. предоставянето на тази съществена услуга да зависи от мрежи и информационни системи, и

3. инцидентите в мрежовата и информационната сигурност да имат значително увреждащо въздействие върху предоставянето на тази услуга.

(3) Административните органи по чл. 16, ал. 1 определят операторите на съществени услуги съгласно критериите по ал. 2 и в съответствие с методика, приета от Министерския съвет и уведомяват председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ за това. Методиката се приема по предложение на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

(4) Когато оператор предоставя съществена услуга в две или повече държави – членки на Европейския съюз, административният орган по чл. 16, ал. 1 провежда консултации със съответните държави преди вземането на решение относно определянето на оператора.

(5) Операторите на съществени услуги спазват изискванията за мрежова и информационна сигурност предвидени в този закон само по отношение на предоставяните от тях съществени услуги.

(6) Когато в правен акт на Европейския съюз или в закон, който е специален за конкретен сектор или услуга, посочени в приложения № 1 и 2, се предвижда операторите на съществени услуги или доставчиците на цифрови услуги да гарантират мрежовата и информационната си сигурност или да уведомяват за инциденти, се прилагат тези актове, при условие че техните изисквания са най-малкото равностойни като резултат на задълженията, предвидени в този закон.

Чл. 3. (1) Този закон не се прилага:

1. за автоматизирани информационни системи или мрежи за обработка на класифицирана информация по смисъла на раздел V, глава шеста от Закона за защита на класифицираната информация;

2. за мрежите и информационните системи на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“, Държавна агенция „Технически операции“ и Националната служба за охрана, несвързани с предоставянето на административни услуги по електронен път и обмен на електронни документи между административните органи. Изискванията, управлението и контролът на тези мрежи и информационни системи се осъществяват при условия и по ред, определени от съответните ръководители;

3. по отношение на предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги по смисъла на Закона за електронните съобщения, с изключение на изискванията по чл. 11, ал. 4, чл. 12, ал. 2 и чл. 17, ал. 3;

4. за доставчици на удостоверителни услуги по смисъла на Регламент (ЕС) № 910 от 2014 г. на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257, 28.8.2014 г.);

5. за микро- и малките предприятия на доставчици на цифрови услуги по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г.

(2) За субектите по чл. 2, ал. 1, т. 2 и 3 се прилагат само разпоредбите на глави втора и седма.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 3, който става чл. 5:

Изключения

Чл. 5. Този закон не се прилага:

1. за комуникационните и информационните системи за обработка на класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация;

2. за мрежите и информационните системи на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Държавна

агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“, Държавна агенция „Технически операции“, Служба „Военна информация“ и Националната служба за охрана, които не са свързани с предоставянето на административни услуги по електронен път и обмен на електронни документи между административните органи; изискванията, управлението и контролът на тези мрежи и информационни системи се осъществяват при условия и по ред, определени от съответните ръководители;

3. по отношение на предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги по смисъла на Закона за електронните съобщения, с изключение на чл. 14, ал. 5, чл. 15, ал. 6 и чл. 19, ал. 3;

4. за доставчици на удостоверителни услуги по смисъла на чл. 3, т. 19 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.);

5. за доставчици на цифрови услуги, които са микро- и малки предприятия по смисъла на чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за малките и средните предприятия.

Регистър

Чл. 4. (1) Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“ създава, води и поддържа регистър на определените субекти по чл. 2, ал. 1, т. 1, както и на самите съществени услуги. Регистърът съдържа:

1. брой и вид на субектите и услугите;
2. сфера на дейност;
3. брой потребители, разчитащи на услугата, предоставяна от субекта;
4. географски обхват на областта, която може да бъде засегната от даден инцидент;
5. видове съществени услуги, предоставяни от субектите по чл. 2, ал. 1, т. 1.

(2) Информацията по ал. 1 се поддържа в актуален вид в регистъра.

(3) Воденето, съхраняването и достъпът до регистъра се уреждат с наредбата по чл. 2, ал. 6.

(4) Регистърът по ал. 1 не е публичен.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 4, който става чл. 6:

Регистър

Чл. 6. (1) Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“ създава, води и поддържа регистър на съществените услуги по смисъла на този закон, който съдържа:

1. видове съществени услуги;
2. списък на операторите на съществени услуги и предоставяните от тях услуги;
3. сфера на дейност;
4. брой потребители, разчитащи на услугата, предоставяна от оператора;
5. географски обхват на областта, която може да бъде засегната от даден инцидент.

(2) Списъкът по ал. 1, т. 2 се преразглежда и актуализира на всеки две години от съответните административни органи по чл. 16, ал. 1, за което те уведомяват председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

(3) Редът за водене, съхраняване и достъп до регистъра се определя с наредбата по чл. 3, ал. 2.

(4) Регистърът по ал. 1 не е публичен.

Управление и организация на системата за киберсигурност

Чл. 5. Управлението и организацията на системата за киберсигурност се осъществява от Министерския съвет. За целта той създава и администрира Съвет по киберсигурност и приема с решение Национална стратегия за киберсигурност и Национална стратегия за мрежова и информационна сигурност.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 5, който става чл. 7:

Система за киберсигурност

Чл. 7. (1) Системата за киберсигурност е част от системата за защита на националната сигурност.

(2) Управлението и организацията на системата за киберсигурност се осъществява от Министерския съвет. За подпомагане изпълнението на тези дейности към Министерския съвет се създава Съвет по киберсигурността.

(3) Министерският съвет приема с решение Национална стратегия за киберсигурност, а в случаите по чл. 8, ал. 3 и Национална стратегия за мрежова и информационна сигурност.

Предложение от н. п. Славчо Велков и гр. н. п.:

Създава се чл. 5а:

„Чл. 5а. Президентът на Републиката получава цялостна информация за състоянието и развитието на националната система за киберсигурност и устойчивост. При обявяване на война, военно или друго извънредно положение Президентът ръководи дейностите по осигуряване на киберустойчивост на държавното и военното управление.“

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създадат нови чл. 8 и 9:

Стратегии

Чл. 8. (1) Националната стратегия за киберсигурност е стратегическа рамка на политиката за киберсигурност, която включва:

- 1. цели, принципи и приоритети;**
- 2. области на действие и мерки:**
  - а) система за киберсигурност;**
  - б) мрежова и информационна сигурност;**
  - в) противодействие на киберпрестъпността;**
  - г) киберотбрана;**
  - д) киберразузнаване;**
- 3. взаимодействие между държава, бизнес и общество;**
- 4. развитие и подобряване на регулаторната рамка;**
- 5. повишаване на осведомеността, знанията и компетентностите; стимулиране на изследванията и иновациите в областта на киберсигурността;**
- 6. международно взаимодействие;**
- 7. кибердипломация;**
- 8. взаимодействие на техническо, оперативно и стратегическо (политическо) ниво.**

(2) Националната стратегия за мрежова и информационна сигурност е стратегическа рамка на политиката за мрежова и информационна сигурност, която включва:

- 1. цели и приоритети относно мрежовата и информационната сигурност;**
- 2. управленска рамка за постигане на целите и приоритетите по т. 1, включително функциите и отговорностите на държавните органи и на други участници;**
- 3. мерки във връзка с подготвеността, реагирането и възстановяването в мрежите и информационните системи, включително сътрудничеството между публичния и частния сектор;**
- 4. съществена информация за образователните и обучителните програми и програмите за повишаване на осведомеността във връзка с мрежовата и информационната сигурност;**
- 5. посочване на плановете за научноизследователска и развойна дейност относно мрежовата и информационната сигурност;**
- 6. план за оценка на риска с цел набеязване на рисковете;**
- 7. списък на различните участници в изпълнението на стратегията.**

(3) Национална стратегия за мрежова и информационната сигурност се изготвя, когато Националната стратегия за киберсигурност не съдържа информацията по ал. 2.

Съвет по киберсигурността

Чл. 9. (1) Съветът по киберсигурността е консултативен и координиращ орган към Министерския съвет по въпросите на киберсигурността.

(2) Председател на Съвета по киберсигурността е заместник министър-председател, определен от министър-председателя.

(3) Членове на Съвета по киберсигурността са:

1. министърът на вътрешните работи;
2. министърът на отбраната;
3. министърът на външните работи;
4. министърът на финансите;
5. министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
6. министърът на енергетиката;
7. министърът на здравеопазването;
8. министърът на околната среда и водите;
9. началникът на отбраната;
10. главният секретар на Министерството на вътрешните работи;
11. председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“;
12. председателят на Държавна агенция „Разузнаване“;
13. директорът на Служба „Военна информация“;
14. началникът на Националната служба за охрана;
15. председателят на Държавна агенция „Електронно управление“;
16. секретарят на Съвета по киберсигурността;
17. секретарят на Съвета по сигурността към Министерския съвет;
18. представител на президента на републиката, изрично определен от него с указ.

(4) Президентът на републиката, председателят на Народното събрание и министър-председателят може да участват лично в заседанията на Съвета по киберсигурността.

(5) В определени случаи и по отделни въпроси в работата на Съвета по киберсигурността по покана на неговия председател може да участват председатели на постоянни комисии на Народното събрание, народни представители и ръководители на ведомства и организации.

Съвет по киберсигурност

Чл. 6. (1) С постановление Министерският съвет създава Съвет по киберсигурност.

(2) Съветът по киберсигурност е нещатен постоянен консултативен орган към Министерския съвет, който:

1. изготвя проекти на позицията на Република България пред международни институции и организации по въпросите на киберсигурността и я предлага за одобряване на Съвета по сигурността към Министерския съвет;

2. предлага на Министерския съвет Национална стратегия за киберсигурност, пътната карта по нея, както и изготвя тяхната периодична актуализация;

3. следи тенденциите на киберзаплахите, рисковете, методите за противодействие и за развитието на необходимия капацитет, приоритетите за изграждането и развитието на човешки, технологични, инфраструктурни, финансови и организационни компоненти, и при необходимост внася предложения за решения пред Съвета по сигурността към Министерския съвет;

4. предоставя периодичен доклад за състоянието на сигурността в киберпространството, развитието на рисковете и обобщена оценка на достигнатото ниво на зрялост за киберустойчивост пред Министерския съвет чрез Съвета по сигурността към него;

5. осъществява взаимодействие с националните компетентни органи по чл. 14, регулаторни органи и с други институции;

6. дава предложения за хармонизиране и координиране на Секторните политики за постигане на киберустойчива икономика и общество;

7. предлага общите принципи и изисквания към компонентите на Националната система за киберсигурност за утвърждаване от Съвета по сигурността към Министерския съвет;

8. идентифицира и организира провеждането на неотложни, координирани мерки в областта на киберсигурността;

9. предлага национален план за управление на киберкризи за утвърждаване от Министерския съвет.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 6, който става чл. 10:

Дейност на Съвета по киберсигурността

Чл. 10. Съветът по киберсигурността:

1. анализира тенденциите на киберзаплахите, рисковете, методите за противодействие и за развитието на необходимия капацитет, приоритетите за изграждането и развитието на човешки, технологични, инфраструктурни, финансови и организационни компоненти, и при необходимост предлага решения и действия по отношение на тях;

2. предлага на Министерския съвет Национална стратегия за киберсигурност и пътната карта към нея, както и изготвя периодичната им актуализация;

3. предоставя информация на Съвета по сигурността към Министерския съвет относно състоянието на сигурността в киберпространството за включване в проекта на годишен доклад за

състоянието на националната сигурност по чл. 9, т. 7 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност;

4. осъществява взаимодействие с компетентните органи в областта на киберсигурността, включително с националните компетентни органи по чл. 16, с Националното единно звено за контакт, с регулаторни органи и с други институции;

5. дава предложения за хармонизиране и координиране на секторните политики за постигане на високо общо ниво на киберсигурност на икономиката и обществото;

6. предлага на Министерския съвет Национален план за управление на киберкризи;

7. взаимодейства със Съвета по сигурността към Министерския съвет.

Стратегии

Чл. 7. (1) Националната стратегия за киберсигурност е стратегическа рамка на политиката за киберсигурност с обхват:

1. цели, принципи, приоритети;
2. области на действие и мерки:
  - а) национална система за киберсигурност и устойчивост;
  - б) мрежова и информационна сигурност;
  - в) противодействие на киберпрестъпността;
  - г) киберотбрана;
  - д) киберразузнаване;
3. взаимодействие между държава, бизнес и общество;
4. развитие и подобряване на регулаторната рамка;
5. повишаване на осведомеността, знанията и компетентностите; стимулиране на изследванията и иновациите в областта на киберсигурността;
6. международно взаимодействие;
7. кибердипломация;
8. взаимодействие на техническо, оперативно и стратегическо (политическо) ниво.

(2) Националната стратегия за мрежова и информационна сигурност е стратегическа рамка на политиката за мрежова и информационна сигурност с обхват:

1. цели и приоритети относно мрежовата и информационната сигурност;
2. управленска рамка за постигане на целите и приоритетите относно мрежовата и информационната сигурност, включително ролята и отговорностите на държавните органи и на съответните други участници;
3. мерки във връзка с подготвеността, реагирането и възстановяването в мрежите и информационните системи, включително сътрудничеството между публичния и частния сектор;

4. съществена информация за образователните и обучителните програми и програмите за повишаване на осведомеността във връзка с мрежовата и информационната сигурност;

5. посочване на плановете за научноизследователска и развойна дейност относно мрежовата и информационната сигурност;

6. план за оценка на риска с цел набелязване на рисковете;

7. списък на различните участници в изпълнението на Националната стратегия относно мрежовата и информационната сигурност.

(3) Национална стратегия за мрежова и информационната сигурност се разработва винаги освен в случаите, когато в Националната стратегия за киберсигурност се съдържат изискванията на ал. 2.

Предложение от н. п. Славчо Велков и гр. н. п.:

В чл. 7, ал. 1 в изречение първо, след думата „киберсигурност“ се поставят кавички и се добавя „Киберустойчива България 2020“.

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага чл. 7 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място като нов чл. 8.

Национален координатор по киберсигурност

Чл. 8. (1) Министър-председателят назначава национален координатор по киберсигурност по предложение на Съвета по сигурността към Министерския съвет.

(2) Националният координатор по киберсигурност:

1. изпълнява функциите на секретар на Съвета по киберсигурност и ръководи разработването и актуализирането на Националната стратегия за киберсигурност, плана за нейното реализиране; организира тяхното прилагане и осъществява мониторинг по отношение на тяхното изпълнение;

2. направлява изграждането и развитието на националната координационно-организационна мрежа за киберсигурност и осигуряването на нейната надеждност, сигурност и устойчивост;

3. организира създаването и развитието на Националния киберситуационен център и осигурява непрекъснато наблюдение и оценка на националната киберкартина, координира действията и комплексната реакция при заплахата от киберкриза и заплахата от хибриден характер;

4. осигурява непрекъснат мониторинг на киберкартината в държавата, както и координирана реакция, извършва оперативна оценка на обобщената степен на заплахата на национално ниво, както и разпространяване на препоръки за превантивни действия и организиране на координирани действия при киберкризи или непосредствена заплахата от такава;

5. предлага на Съвета по киберсигурност:

а) нива за оценка на заплахата от кибератаки и киберинциденти и критерии за определяне на тези нива;

б) степени за определяне нивото на готовност за противодействие на кибератаки и киберинциденти - в зависимост от нивото на заплахата;

в) мерките, които да се предприемат при съответните степени на готовност;

6. при необходимост, в състояние на повишена заплахата (от кибер- или от хибриден характер) подпомага сформиранието на смесени екипи за анализ, реакция и възстановяване;

7. координира организираните от национални компетентни органи общи и частични учения в областта на киберсигурността или учения от хибриден характер;

8. изпълнява възложените му от председателя на Съвета по сигурността към Министерския съвет дейности и задачи и подпомага работата на секретаря на Съвета по сигурността.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 8, който става чл. 11:

Национален координатор по киберсигурността

Чл. 11. (1) Министър-председателят определя национален координатор по киберсигурността, който е и секретар на Съвета по киберсигурността.

(2) Националният координатор по киберсигурността:

1. ръководи изготвянето и актуализирането на Националната стратегия за киберсигурност и пътната карта към нея;

2. участва при изграждането и развитието на Националната координационно-организационна мрежа за киберсигурност и осигуряването на нейната надеждност, сигурност и устойчивост;

3. участва при създаването и развитието на Националния киберситуационен център, координира действията и комплексната реакция при заплахата от киберкриза и заплахата от хибриден характер;

4. предлага на Съвета по киберсигурността:

а) нива за оценка на заплахата от кибератаки и киберинциденти и критерии за определянето им;

б) степени за определяне нивото на готовност за противодействие на кибератаки и киберинциденти - в зависимост от нивото на заплахата;

в) мерките, които да се предприемат при съответните степени на готовност;

5. при необходимост, в състояние на повишена заплахата от кибер- или от хибриден характер подпомага сформиранието на екипи за анализ, реакция и възстановяване, с участието на експерти от различни ведомства и организации;

6. съдейства при планирането, подготовката и провеждането на учения в областта на киберсигурността;

7. осигурява взаимодействие и подпомага дейността на секретаря на Съвета по сигурността към Министерския съвет.

Председател на Държавна агенция „Електронно управление“

Чл. 9. Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“:

1. провежда държавната политика в областта на мрежовата и информационната сигурност;

2. разработва и предлага проект на Национална стратегия за мрежова и информационна сигурност за утвърждаване от Министерския съвет;

3. издава методически указания и координира изпълнението на политиките за мрежова и информационна сигурност, свързани с функционирането на електронното управление;

4. удостоверява съответствието на внедряваните информационни системи с изискванията за мрежова и информационна сигурност и осъществява контрол върху администрациите за спазване на тези изисквания;

5. упражнява контрол за спазване на изискванията за мрежова и информационна сигурност на административните органи с изключение на ведомствата по чл. 3, ал. 1, т. 2;

6. осъществява проверки на информационната сигурност на определена информационна система или на предприятиите от административния орган мерки чрез овластени от него лица и дава предписания за тяхното подобряване;

7. разработва методика и правила за извършване на оценка за съответствие с изискванията за мрежова и информационна сигурност, определени в наредбата по чл. 2, ал. 6;

8. координира, организира и провежда учения и тренировки в областта на мрежовата и информационната сигурност в международен и национален формат.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 9, който става чл. 12:

Председател на Държавна агенция „Електронно управление“

Чл. 12. Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“:

1. провежда държавната политика в областта на мрежовата и информационната сигурност;

2. изготвя и предлага за приемане от Министерския съвет Национална стратегия за мрежова и информационна сигурност в случаите по чл. 8, ал. 3;

3. издава методически указания и координира изпълнението на политиките за мрежова и информационна сигурност;

4. удостоверява съответствието на внедряваните от административните органи информационни системи с изискванията

за мрежова и информационна сигурност и упражнява контрол върху администрациите за спазване на тези изисквания;

5. упражнява контрол за спазване на изискванията за мрежова и информационна сигурност на административните органи, с изключение на ведомствата по чл. 5, т. 2;

6. осъществява проверки чрез оправомощени от него лица на информационната сигурност на определена информационна система или на предприятиите от административния орган мерки и дава предписания за тяхното подобряване; в обхвата на проверките не попадат информационни системи на ведомствата по чл. 5, т. 2;

7. разработва методика и правила за извършване на оценка за съответствие с мерките за мрежова и информационна сигурност, определени с наредбата по чл. 3, ал. 2;

8. координира, организира и провежда международни и национални учения и тренировки в областта на мрежовата и информационната сигурност.

Министър на отбраната

Чл. 10. (1) Министърът на отбраната провежда държавната политика за защита и активно противодействие на кибератаки и хибридни въздействия върху системите за управление на страната и въоръжените сили във военно положение, извънредно положение или положение на война (киберотбрана).

(2) Министърът на отбраната:

1. организира изграждането и развиването на способности за киберотбрана за защита на системите за управление на отбраната и въоръжените сили и тяхното ресурсно осигуряване;

2. организира координацията и взаимодействието във връзка с изпълнението на поети ангажменти за колективна отбрана на споделеното киберпространство с Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) и Европейския съюз (ЕС);

3. съвместно с министъра на вътрешните работи и председателите на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Държавна агенция „Електронно управление“ изготвя допълнителни изисквания по отношение на планирането и осъществяването на мероприятията по подготовка на киберотбраната и киберустойчивостта на страната при обявяване на извънредно положение, военно положение или положение на война и организира осъществяването на контрола за тяхното изпълнение;

4. съвместно с министъра на вътрешните работи и с председателите на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Държавна агенция „Електронно управление“ организира изграждането, развиването и поддържането на потенциал за защита и активно противодействие, адекватно на съвременните предизвикателства и заплахи в киберпространството;

5. организира изграждането и развиването на капацитет и механизми за изграждане на киберрезерв чрез използване на научноизследователската и образователната система на страната и индустрията, както и на възможностите, произтичащи от членството в НАТО и в Европейския съюз.

(3) Началникът на отбраната:

1. организира поддържането на способности за киберотбрана за защита на системите за управление на отбраната и въоръжените сили;

2. възлага интегрирането на задачите по киберотбрана като елемент от стратегическото планиране в плановете за изграждане на отбранителни способности и в плановете за операции на въоръжените сили;

3. организира и координира провеждането на занятия, тренировки и учения в областта на киберотбраната - в международен или в национален формат.

Предложение от н. п. Славчо Велков и гр. н. п.:

В чл. 10, ал. 1 думата „провежда“ се заменя с „осигурява изпълнението на“, а думата „(киберотбрана)“ в края на изречението - отпада.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 10, който става чл. 13:

Министър на отбраната. Началник на отбраната

Чл. 13. (1) Министърът на отбраната провежда държавната политика за защита и активно противодействие на кибератаки и хибридни въздействия върху системите за управление на отбраната и въоръжените сили. Министърът на отбраната организира подготовката за киберотбрана на системите за управление на страната при положение на война, военно положение и извънредно положение.

(2) Министърът на отбраната:

1. организира изграждането и развиването на способности за киберотбрана за защита на системите за управление на отбраната и въоръжените сили, включително на център за киберотбрана и тяхното ресурсно осигуряване;

2. организира координацията и взаимодействието във връзка с изпълнението на поети ангажименти за колективна отбрана на споделеното киберпространство с Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) и Европейския съюз;

3. съвместно с министъра на вътрешните работи и председателите на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Държавна агенция „Електронно управление“:

а) изготвя допълнителни изисквания по отношение на планирането и осъществяването на мероприятията по подготовка на

киберотбраната и киберустойчивостта на страната при обявяване на извънредно положение, военно положение или положение на война и организира осъществяването на контрола за тяхното изпълнение;

б) организира изграждането, развиването и поддържането на потенциал за защита и активно противодействие, адекватно на съвременните предизвикателства и заплахи в киберпространството.

(3) Министърът на отбраната определя с наредба условията и реда за изграждане и поддържане на киберрезерв с цел повишаване на капацитета и способностите за киберотбрана във взаимодействие с научноизследователската и образователната общност и индустрията. Киберрезервът участва в съвместни обучения и тренировки и може да бъде включван при необходимост за решаване на практически задачи, свързани с киберотбраната.

(4) Началникът на отбраната:

1. организира поддържането на способности за киберотбрана за защита на системите за управление на отбраната и въоръжените сили;

2. възлага интегрирането на задачите по киберотбрана като елемент от стратегическото планиране в плановете за изграждане на отбранителни способности и в плановете за операции на въоръжените сили;

3. организира и координира провеждането на международни или национални занятия, тренировки и учения в областта на киберотбраната.

Министър на вътрешните работи

Чл. 11. (1) Министърът на вътрешните работи провежда държавната политика в областта на противодействието на киберпрестъпността.

(2) Органите на Министерството на вътрешните работи:

1. извършват дейности по разследване и оперативно-издирвателна дейност за противодействие на киберпрестъпността и произтичащите от нея заплахи за националната сигурност и за опазване на обществения ред;

2. поддържат и развиват способности за киберпревенция и защита, реакция, разследване и адекватно правоприлагане при киберпрестъпления;

3. усъвършенстват организационната база и способностите на органите за разкриване и разследване на престъпни дейности в киберпространството и установяват ефективно взаимодействие с всички заинтересовани страни (публични и частни) от Националната система за киберсигурност;

4. осъществяват разследване при извършени киберпрестъпления или конвенционални престъпления, от които произтичат заплахи за националната сигурност и опазване на обществения ред;

5. извършват дейности по повишаване на информираността на обществото за съществуващи и нововъзникващи киберзаплахи и свързаните с тях ескалиращи възможности за престъпни деяния срещу гражданите, бизнеса, обществото и държавата.

(3) В изпълнение на дейностите по ал. 2 Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” на Министерството на вътрешните работи:

1. поддържа готовност за координирана, съвместна реакция с Екипите за реакция при компютърни инциденти по смисъла на чл. 16 и 17;

2. подпомага разследващите органи в страната чрез изготвяне на дигитални експертни справки на веществени доказателства;

3. поддържа екип за реакция при компютърни инциденти за Министерството на вътрешните работи;

4. разполага с изискуемите за целта технически, финансови и човешки ресурси, за да се гарантира състояние за ефективно осъществяване на дейностите по ал. 2 и за изграждането на Центъра по киберпрестъпност за действие на национално ниво.

(4) При уведомяване от Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” на Министерството на вътрешните работи предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, са длъжни незабавно, когато това е технически възможно, да филтрират/преустановят зловредния интернет трафик - източник на кибератака, към мрежи и информационни системи на субектите по чл. 2, ал. 1.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 11, който става чл. 14:

Министър на вътрешните работи

Чл. 14. (1) Министърът на вътрешните работи провежда държавната политика в областта на противодействието на киберпрестъпността.

(2) Органите на Министерството на вътрешните работи:

1. извършват оперативно-издирвателна дейност за противодействие на киберпрестъпността и произтичащите от нея заплахи за националната сигурност и за опазване на обществения ред;

2. поддържат и развиват способности за киберпревенция и защита, реакция, разследване и правоприлагане при компютърни престъпления;

3. усъвършенстват организационната база и способностите на органите за разкриване и разследване на престъпни дейности в киберпространството и осъществяват взаимодействие с всички заинтересовани страни;

4. осъществяват разследване при извършени компютърни престъпления, от които произтичат заплахи за националната сигурност и за опазване на обществения ред;

5. извършват дейности по повишаване на информираността на обществото за съществуващи и нововъзникващи киберзаплахи и свързания с тях риск от престъпни деяния.

(3) В Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” на Министерството на вътрешните работи се изгражда:

1. Център по киберпрестъпност, който осъществява дейности по разкриване, разследване и документиране на компютърни престъпления на национално ниво и

2. екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за Министерството на вътрешните работи.

(4) В изпълнение на дейностите по ал. 2 и 3 Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” на Министерството на вътрешните работи:

1. поддържа готовност за координирана, съвместна реакция с Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност по чл. 19;

2. подпомага разследващите органи чрез изготвяне на дигитални експертни справки на веществени доказателства;

3. разполага с технически, финансови и човешки ресурси, за гарантиране ефективното осъществяване на дейностите по ал. 2 и за изграждането на центъра по ал. 3, т. 1.

(5) При уведомяване от Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” на Министерството на вътрешните работи предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, са длъжни незабавно, когато това е технически възможно, да филтрират или преустановят зловредния интернет трафик - източник на кибератака, към мрежи и информационни системи на субектите по чл. 4, ал. 1.

Предложение от н. п. Славчо Велков и гр. н. п.:

Създава се чл. 11а:

„Председател на Държавна агенция „Национална сигурност”

Чл. 11а. Председателят на Държавна агенция „Национална сигурност” провежда политиката на Министерски съвет в областта на специализираното противодействие на киберпрестъпността и кибертероризма.”

Комисията не подкрепя предложението.

Държавна агенция „Национална сигурност“

Чл. 12. (1) Държавна агенция „Национална сигурност” е специализиран орган към Министерския съвет, който:

1. извършва дейности по защита на националната сигурност от посегателства, насочени срещу националните интереси, независимостта и суверенитета на Република България, териториалната цялост, основните права и свободи на гражданите, демократичното функциониране на държавата и гражданските институции и установения в страната конституционен ред, свързани с деструктивно въздействие върху комуникационни и информационни системи;

2. осъществява контрол на информационната защита на стратегическите обекти и дейности от значение за националната сигурност, осъществена чрез административни, организационни, технически и криптографски мерки;

3. дава задължителни предписания във връзка с организацията на информационната защита на стратегическите обекти и дейности от значение за националната сигурност;

4. дава методически указания и препоръки по отношение на информационната защита на стратегическите обекти и дейностите от значение за националната сигурност;

5. оказва съдействие на ръководителите на стратегически обекти и на възлагащите и изпълняващи стратегически дейности при идентифициране и оценка на потенциални заплахи, насочени срещу стратегически обекти и дейности от значение за националната сигурност.

(2) При уведомяване от Държавна агенция „Национална сигурност“ ръководителите на стратегическите обекти и изпълняващите стратегически дейности са длъжни незабавно, когато това е технически възможно, да филтрират/преустановят зловредния интернет трафик - източник на активна/действаща кибератака.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 12, който става чл. 15:

Държавна агенция „Национална сигурност“

Чл. 15. (1) Държавна агенция „Национална сигурност“ изпълнява политиката по защита от киберинциденти в комуникационните и информационните системи на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност.

(2) В Държавна агенция „Национална сигурност“ се изгражда и поддържа Център за мониторинг и реакция на инциденти със значително увреждащо въздействие върху комуникационните и информационните системи на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност.

(3) Центърът по ал. 2 изпълнява следните дейности:

1. мониторинг и събиране на информация за събития и инциденти, свързани със сигурността на комуникационните и информационните системи на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност;

2. подаване на предупреждения за киберзаплахи и информация за киберинциденти към стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност;

3. оказване на методическо съдействие в процеса на управление на киберинциденти;

4. осигуряване на цялостен анализ на постъпващата информация и оценка на информационната защита на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност.

(4) Центърът по ал. 2 поддържа готовност за координирана съвместна реакция в рамките на Националната координационно-организационна мрежа за киберсигурност при настъпването на инциденти, свързани със сигурността на комуникационните и информационните системи на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност.

(5) Центърът по ал. 2 изпълнява и задачи, свързани с функциите на Държавна агенция „Национална сигурност“ по чл. 6, ал. 5 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.

(6) При уведомяване от Държавна агенция „Национална сигурност“ ръководителите на стратегически обекти и възлагащите и извършващите стратегически дейности са длъжни незабавно, когато това е технически възможно, да филтрират или преустановят зловредния интернет трафик – източник на кибератака.

Чл. 13. (1) В Държавна агенция „Национална сигурност“ се създава Център за мониторинг и реакция на инциденти със значително увреждащо въздействие върху мрежовата и информационната сигурност на стратегическите обекти и дейности, от значение за националната сигурност и класифицираните мрежи.

(2) Центърът по ал. 1 изпълнява следните реактивни и проактивни дейности:

1. мониторинг на инциденти в мрежовата и информационната сигурност на стратегическите обекти и дейности, от значение за националната сигурност;

2. подаване на ранни предупреждения, сигнали за тревога, съобщения и разпространяване на информация за инциденти и рискове сред стратегическите обекти и дейности, от значение за националната сигурност;

3. методическо съдействие при киберинциденти;

4. осигурява динамичен анализ на рисковете и инцидентите и информация за текущата ситуация.

(3) Центърът по ал. 1 поддържа готовност за координирана съвместна реакция в рамките на националната координационно-организационна мрежа за киберсигурност при инциденти в мрежовата и информационната сигурност на стратегическите обекти, които са от значение за националната сигурност.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага чл. 13 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в нов чл. 15.

Национални компетентни органи

Чл. 14. (1) Министерският съвет определя с решение административните органи, към които се създават национални

компетентни органи по мрежова и информационна сигурност в секторите, където такива не са създадени със специален закон.

(2) Национални компетентни органи се създават за административните органи и за всички сектори и услуги, посочени в приложения № 1 и 2 на закона. Тези органи:

1. координират и контролират изпълнението на задачите, свързани с мрежовата и информационната сигурност на операторите на съществени услуги и доставчиците на цифрови услуги в съответния сектор съгласно този закон;

2. съгласуват в координация с Държавна агенция „Електронно управление“ и приемат насоки за обстоятелствата, при които от операторите на съществени услуги и от доставчиците на цифрови услуги се изисква да ги уведомяват за инциденти (относно вида инциденти, сроковете, йерархията на докладване и др.);

3. оценяват дали операторите на съществени услуги изпълняват задълженията си по глави втора и трета, както и въздействието на това изпълнение върху мрежовата и информационната сигурност и предприемат съответните мерки при неизпълнение;

4. съвместно с Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA) може да изготвят препоръки и насоки по отношение на техническите области, които да се вземат под внимание във връзка с използването на европейските или международно приетите стандарти и спецификации от значение за мрежовата и информационната сигурност.

(3) Националните компетентни органи гарантират, че екипите за реагиране при инциденти в компютърната сигурност по чл. 16 получават уведомления за инциденти, подадени съгласно този закон.

(4) Националните компетентни органи имат право да изискват от субектите по чл. 2, ал. 1:

1. информация, необходима за оценка на тяхната собствена мрежова и информационна сигурност, включително съществуващи политики за сигурност;

2. доказателства за ефективното изпълнение на политиките за сигурност, като например резултатите от одит на сигурността, извършван от компетентния орган или от квалифициран одитор, а във втория случай - да предоставят на компетентния орган резултатите от одита, включително доказателствата, на които той се основава.

(5) В искането за информация или за доказателства по ал. 3 националните компетентни органи посочват с каква цел се прави искането и уточняват каква информация/доказателства се изисква/изискват.

(6) След оценяването на информацията или на резултатите от одитите на сигурността, посочени в ал. 3, т. 2, националният компетентен орган дава при необходимост задължителни указания на операторите на съществени услуги за отстраняване на установените пропуски.

(7) Националните компетентни органи работят в тясно сътрудничество с органите за защита на данните при работа по инцидентите, които водят до нарушаване на сигурността на лични данни.

(8) Националните компетентни органи предприемат действия чрез последващи надзорни мерки, когато получат доказателства, че даден доставчик на цифрови услуги не отговаря на изискванията, установени в глава четвърта на този закон. Тези доказателства могат да се предоставят от компетентен орган на друга държава, в която доставчикът на цифрови услуги предоставя услугата.

(9) За целите на глава четвърта националните компетентни органи може да изискват от доставчиците на цифрови услуги:

1. да предоставят информацията, необходима за оценка на собствената им мрежова и информационна сигурност, включително съществуващи политики за сигурност;

2. да отстраняват всеки пропуск в изпълнението на изискванията, предвидени в глава четвърта.

(10) Националните компетентни органи трябва да разполагат с достатъчно технически, финансови и човешки ресурси, за да се гарантира, че са в състояние да изпълняват ефективно и ефикасно възложените им задачи в съответствие с този закон.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 14, който става чл. 16:

Национални компетентни органи

Чл. 16. (1) Министерският съвет определя с решение административните органи, към които се създават национални компетентни органи по мрежова и информационна сигурност за секторите и услугите, посочени в приложения № 1 и 2, когато такива не са създадени със специален закон.

(2) Национален компетентен орган за всички административни органи, както и за лицата и организациите по чл. 4, ал. 1, т. 3 и 4 е Държавна агенция „Електронно управление“.

(3) Националните компетентни органи:

1. координират и контролират изпълнението на задачите, свързани с мрежовата и информационната сигурност на административните органи, операторите на съществени услуги и доставчиците на цифрови услуги съгласно този закон;

2. приемат, след съгласуване с Държавна агенция „Електронно управление“, насоки относно обстоятелствата, при които субектите по чл. 4, ал. 1 са длъжни да уведомяват за инциденти;

3. оценяват дали административните органи, операторите на съществени услуги и доставчиците на цифрови услуги изпълняват задълженията си по глава втора, както и въздействието на това изпълнение върху мрежовата и информационната сигурност и предприемат съответните мерки при неизпълнение;

4. съвместно с Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA) изготвят препоръки и насоки по отношение на техническите области, които да се вземат предвид във връзка с използването на европейските или международните стандарти и спецификации от значение за мрежовата и информационната сигурност;

5. със съдействието на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA) изготвят препоръки и насоки, свързани с използването на вече съществуващите стандарти, включително националните, с цел еднаквото прилагане на глава втора.

(4) Националните компетентни органи гарантират, че екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност по чл. 18 и 19 получават уведомления за инциденти по този закон.

(5) Националните компетентни органи имат право да изискват от административните органи и от операторите на съществени услуги:

1. информация, необходима за оценка на мрежовата и информационната им сигурност, включително съществуващи политики за сигурност, резултати от одити на мрежовата и информационната сигурност, когато са извършени от друг квалифициран одитор и доказателствата, на които те се основават;

2. доказателства за ефективно изпълнение на препоръките от одити на мрежовата и информационната им сигурност.

(6) В искането по ал. 5 националните компетентни органи посочват целта му и уточняват каква информация или доказателства се изискват.

(7) След оценяването на информацията или на доказателствата по ал. 5, съответният национален компетентен орган дава при необходимост задължителни указания за отстраняване на установените пропуски в изпълнението на изискванията, предвидени в глава втора.

(8) За целите на глава втора националните компетентни органи имат право да изискват от доставчиците на цифрови услуги да:

1. предоставят информацията, необходима за оценка на мрежовата и информационната им сигурност, включително съществуващи политики за сигурност;

2. отстранят всеки пропуск в изпълнението на изискванията, предвидени в глава втора.

(9) Когато получи доказателства, че даден доставчик на цифрови услуги не отговаря на изискванията, установени в глава втора, съответният национален компетентен орган предприема действия съгласно правомощията си по ал. 8. Тези доказателства могат да се предоставят от компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз, в която доставчикът на цифрови услуги предоставя услугата.

(10) Националните компетентни органи имат право да изискват от екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност по чл. 18 и 19 информация по чл. 17, ал. 4, т. 1 и ал. 7.

(11) Националните компетентни органи оказват съдействие на Националното единно звено за контакт при изпълнение на функциите му по чл. 17, ал. 2, 3, 4 и 7.

(12) Националните компетентни органи си сътрудничат с органите за защита на личните данни при работа по инцидентите, които водят до нарушаване на сигурността на лични данни.

(13) Националните компетентни органи трябва да разполагат с технически, финансови и човешки ресурси, за да гарантират, че са в състояние да изпълняват ефективно възложените им задачи в съответствие с този закон.

Национално единно звено за контакт

Чл. 15. (1) Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“ създава Национално единно звено за контакт.

(2) Националното единно звено за контакт отговаря за координацията на въпросите, свързани с мрежовата и информационната сигурност, и за трансграничното сътрудничество със съответните органи в други държави членки.

(3) Националното единно звено за контакт предоставя на всеки две години на Европейската комисия информация относно последователността на подходите за определянето на операторите на съществени услуги, която включва:

1. националните мерки, чрез които са определени операторите на съществени услуги;

2. списък на услугите, посочен в чл. 4;

3. броя на операторите на съществени услуги, определени за всеки сектор, и посочване на тяхното значение във връзка с този сектор;

4. критерии за класифициране на инцидентите, като инциденти със значително увреждащо въздействие са:

а) праговете (когато има такива), определящи минималното равнище на доставките, спрямо броя ползватели, разчитащи на тези доставки (съществени услуги);

б) значението на конкретния оператор на съществени услуги за поддържане на достатъчно ниво на услугата предвид наличието и на други възможности за предоставяне на тази услуга;

в) броят на операторите на съществени услуги, определени за всеки сектор, и посочване на значението им във връзка с този сектор.

(4) Националното единно звено за контакт уведомява:

1. Европейската комисия:

а) за обхвата на задачите на екипите за реагиране при инциденти в компютърната сигурност по чл. 16, както и за съществените елементи от

тяхната процедура за предприемане на действия при инциденти, след тяхното създаване или при изменение на статута или процедурите им;

б) за приетата Национална стратегия за мрежова и информационна сигурност в 3-месечен срок от приемането □;

2. националното единно звено за контакт на други държави за трансгранични инциденти, когато е постъпило искане от Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност.

(5) Националното единно звено за контакт представя веднъж годишно обобщен доклад до Групата за сътрудничество към Европейската комисия относно получените уведомления, включително за броя уведомления и естеството на инцидентите, за които са подадени уведомленията, и относно действията, предприети в съответствие с чл. 22, ал. 3 и чл. 25, ал. 6.

(6) В случай на необходимост националните компетентни органи и Националното единно звено за контакт провеждат консултации и осъществяват сътрудничество със съответните национални правоприлагащи органи и с Комисията за защита на личните данни.

(7) Националното единно звено за контакт запазва сигурността и търговските интереси на оператора на съществени услуги, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомлението му.

(8) Република България чрез Министерския съвет уведомява незабавно Европейската комисия за определянето на националните компетентни органи и Националното единно звено за контакт за техните задачи и за всякакви последващи промени.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 15, който става чл. 17:

Национално единно звено за контакт

Чл. 17. (1) Към Държавна агенция „Електронно управление“ се създава Национално единно звено за контакт.

(2) Националното единно звено за контакт координира въпросите, свързани с мрежовата и информационната сигурност и въпросите, свързани с трансграничното сътрудничество със съответните органи в други държави - членки на Европейския съюз.

(3) Националното единно звено за контакт предоставя на всеки две години на Европейската комисия информация относно последователността на подходите за определянето на операторите на съществени услуги, която включва:

1. националните мерки, чрез които са определени операторите на съществени услуги;

2. списък на съществените услуги;

3. броя на операторите на съществени услуги, определени за всеки сектор в приложение № 1, и тяхното значение за този сектор;

4. праговете, когато има такива, за определяне на минималното ниво на доставяните услуги спрямо броя ползватели, разчитащи на тях;

5. значението на конкретния оператор на съществени услуги за поддържане на достатъчно ниво на услугата предвид наличието и на други възможности за предоставяне на тази услуга.

(4) Националното единно звено за контакт уведомява Европейската комисия за:

1. обхвата на задачите на екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност по чл. 18 и 19, както и за съществените елементи от тяхната процедура за предприемане на действия при инциденти, след тяхното създаване или при изменение на статута или процедурите им;

2. приетата Национална стратегия за мрежова и информационна сигурност в тримесечен срок от приемането □.

(5) При трансграничен инцидент Националното единно звено за контакт уведомява националното единно звено за контакт на другата засегната държава – членка на Европейския съюз, когато е постъпило искане по чл. 19, ал. 2, т. 9 от Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност.

(6) В случаите по ал. 5 Националното единно звено за контакт запазва търговските интереси на оператора на съществените услуги или на доставчика на цифрови услуги, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомленията им, в съответствие с българското законодателство и с правото на Европейския съюз.

(7) Националното единно звено за контакт представя веднъж годишно обобщен доклад до Групата за сътрудничество относно получените уведомления по чл. 21, ал. 3, чл. 22, ал. 2, чл. 23, ал. 2 и чл. 25, ал. 3, естеството на инцидентите и действията, предприети за разрешаването им.

(8) Националното единно звено за контакт има право да изисква от националните компетентни органи информацията по ал. 3 и ал. 4, т. 1, а от Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност – информацията по ал. 7.

(9) В случай на необходимост националните компетентни органи и Националното единно звено за контакт осъществяват сътрудничество със съответните правоприлагащи органи и с Комисията за защита на личните данни.

Секторни екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност

Чл. 16. (1) Към определените по чл. 14, ал. 1 национални компетентни органи се създават секторни екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност съгласно методическите указания на Европейската агенция за мрежова и информационна сигурност (ENISA). Секторните екипи осъществяват дейността си в съответствие с процедури, утвърдени от ръководителя на ведомството, към което са създадени.

Секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да разполагат с комуникационни канали с високо ниво на достъпност, които да им осигуряват гарантирана възможност да могат да бъдат търсени във всеки един момент; комуникационните канали трябва да бъдат ясно посочени и добре известни на конституентите и на партньорите от сътрудничеството;

2. секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност и информационни системи, поддържащи тяхната дейност, трябва да са разположени в зони за сигурност;

3. да осигуряват непрекъснатост на дейността си чрез:

а) подходяща система за управление и разпределяне на заявките;

б) достатъчен персонал, който да е постоянно на разположение;

в) инфраструктура с гарантирана непрекъснатост на дейността, осигурена от резервни системи и резервно работно помещение;

4. изпълнение на реактивни, проактивни дейности и дейности по управление на качеството на сигурността в съответствие с регламентиращите документи на Европейския съюз, препоръчителните документи и с указанията на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA) и с националното законодателство.

(2) Екипите за реагиране при инциденти в компютърната сигурност трябва да разполагат с достатъчно ресурси за ефективно изпълнение на задачите си, които включват най-малко следните елементи:

1. наблюдение на инциденти на национално равнище;

2. подаване на ранни предупреждения, сигнали за тревога, съобщения и разпространяване на информация за инциденти и рискове сред съответните конституенти;

3. реакция при инциденти и оказване на методологическа помощ при разрешаване на инциденти - при поискване;

4. осигуряване на динамичен анализ на рисковете и инцидентите и информация за текущата ситуация.

(3) Екипите за реагиране при инциденти в компютърната сигурност изграждат отношения на сътрудничество с частния сектор.

(4) С цел улесняване на сътрудничеството екипите за реагиране при инциденти в компютърната сигурност насърчават възприемането и използването на общи практики за стандартизация за:

1. процедури за предприемане на действия при инциденти и рискове;

2. схеми за класификация на инциденти, рискове и информация.

(5) Екипите за реагиране при инциденти в компютърната сигурност си сътрудничат ефективно, ефикасно и сигурно в Националната мрежа на екипите за реагиране при инциденти в компютърната сигурност. Тя се изгражда от секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност и от националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност.

(6) Секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност информират незабавно националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност за уведомленията за трансгранични инциденти и за инциденти със значително увреждащо въздействие, подадени съгласно този закон.

(7) Секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност изпращат веднъж на три месеца обобщена статистика до Националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност относно всички регистрирани от тях инциденти в мрежовата и информационната сигурност.

(8) Секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност, обхващащи стратегическите обекти и дейности, изграждат комуникационна свързаност с Центъра за мониторинг и реакция на инциденти със значително увреждащо въздействие върху мрежовата и информационната сигурност на стратегическите обекти и дейности - от значение за националната сигурност при Държавна агенция „Национална сигурност“. Свързаността се използва за подпомагане изпълнението на мерките по чл. 13 от настоящия закон.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 16, който става чл. 18:

Секторни екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност

Чл. 18. (1) Административните органи по чл. 16, ал. 1, включително Държавна агенция „Електронно управление“, създават секторни екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност. Екипите се създават към националните компетентни органи, в съответствие с методическите указания на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA).

(2) Секторните екипи осъществяват дейността си в съответствие с процедури, утвърдени от ръководителя на ведомството, към което са създадени и отговарят на следните изисквания:

1. да разполагат с комуникационни канали с висока надеждност, които да осигуряват възможност да бъдат търсени във всеки момент и да бъдат ясно посочени и добре известни на субектите по чл. 4, ал. 1 и на партньорите;

2. секторните екипи и информационните системи, поддържащи тяхната дейност, да са разположени в защитени зони;

3. да осигуряват непрекъснатост на дейността си чрез:

а) подходяща система за управление и разпределяне на заявките;

б) достатъчен персонал, който да е постоянно на разположение;

в) инфраструктура с гарантирана непрекъснатост на дейността, осигурена от резервни системи и резервно работно помещение;

4. изпълнението на реактивни, проактивни дейности и дейности по управление на качеството на сигурността да е в съответствие с регламентиращите и препоръчителните документи на Европейския

съюз, с указанията на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA) и с българското законодателство.

(3) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност разполагат с ресурси за ефективно изпълнение на задачите си, които включват най-малко следното:

1. наблюдение на инциденти на национално равнище;
2. подаване на ранни предупреждения, сигнали за тревога, съобщения и разпространяване на информация за инциденти и рискове сред съответните субекти;
3. реакция при инциденти и оказване на методологическа помощ при разрешаване на инциденти - при поискване;
4. осигуряване на динамичен анализ на рисковете и инцидентите и информация за текущата ситуация.

(4) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност осъществяват сътрудничество с частния сектор и с академичните среди.

(5) С цел улесняване на сътрудничеството секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност насърчават възприемането и използването на общи практики за стандартизация за:

1. процедури за предприемане на действия при инциденти и рискове;
2. схеми за класификация на инциденти, рискове и информация.

(6) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност си сътрудничат в Национална мрежа на екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, която се изгражда от секторните екипи и от Националния екип по чл. 19.

(7) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност информират незабавно Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за уведомленията за инциденти със значително увреждащо въздействие, за инциденти със съществено въздействие и за трансгранични инциденти, подадени съгласно този закон.

(8) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност изпращат веднъж на три месеца обобщена статистическа информация до Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност относно всички регистрирани от тях инциденти в мрежовата и информационната сигурност.

(9) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, обхващащи стратегически обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност:

1. изграждат комуникационна свързаност с центъра по чл. 15, ал. 2, която се използва за подпомагане изпълнението на дейностите по чл. 15;

2. уведомяват незабавно центъра по чл. 15, ал. 2 за настъпилите инциденти.

(10) В случаите по ал. 9, т. 2 последващите действия на субектите по чл. 4, ал. 1 се координират с центъра по чл. 15, ал. 2 и със съответния секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност.

Национален екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност

Чл. 17. (1) Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“ създава национален екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност, който отговаря на изискванията на чл. 16.

(2) Националният екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност изпълнява ролята и на правителствен екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност за административните органи, който:

1. действа като точка за контакт по въпроси, свързани с мрежовата и информационната сигурност на национално ниво и по оперативни въпроси на международно ниво;

2. подпомага дейностите по изграждането на секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност;

3. участва в изграждането и дейностите на Националната мрежа екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност;

4. обобщава и анализира предоставената информация от секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност и изготвя доклади в случай на необходимост;

5. предоставя съвети и препоръки на органите на държавната власт, органите на местното самоуправление и юридическите лица, създадени със специален закон, по важни въпроси, свързани с мрежовата и информационната сигурност;

6. оказва експертна подкрепа на административните органи и на други юридически лица при изграждане, внедряване и поддържане в актуално състояние на системи за управление на информационната сигурност съгласно националните и международно признатите стандарти в тази област;

7. участва в разработването и тестването на национални и по линия на Европейския съюз и НАТО стандартни оперативни процедури;

8. при възникване на инциденти в мрежовата и информационната сигурност дава препоръчителни указания на административните органи, на националните компетентни органи и на секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност;

9. информира незабавно Националното единно звено за контакт за уведомленията за трансгранични инциденти, подадени съгласно този закон; в случай на необходимост иска съдействие от Националното единно звено за контакт за тяхното разрешаване;

10. участва в международни мрежи за сътрудничество, като мрежа от екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност, когато това е необходимо, във връзка с изискванията на Европейския съюз и НАТО.

(3) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, оказват съдействие на националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност за отстраняване на установени от него инциденти в киберсигурността на своите мрежи и/или услуги.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 17, който става чл. 19:

Национален екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност

Чл. 19. (1) Към Държавна агенция „Електронно управление“ се създава Национален екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, който отговаря на изискванията на чл. 18, ал. 2.

(2) Националният екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност:

1. действа като звено за контакт по въпроси, свързани с мрежовата и информационната сигурност на национално ниво и по оперативни въпроси на международно ниво;

2. подпомага дейностите по създаването на секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност;

3. участва в изграждането и дейностите на Националната мрежа на екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност;

4. обобщава и анализира предоставената информация от секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност и изготвя доклади в случай на необходимост;

5. предоставя съвети и препоръки на органите на държавната власт, органите на местното самоуправление и юридическите лица, създадени със специален закон, по важни въпроси, свързани с мрежовата и информационната сигурност;

6. оказва експертна подкрепа на административните органи и на други юридически лица при изграждане, внедряване и поддържане в актуално състояние на системи за управление на информационната сигурност съгласно националните и международните стандарти в тази област;

7. участва в разработването и тестването на национални и по линия на Европейския съюз и НАТО стандартни оперативни процедури;

8. при възникване на инциденти в мрежовата и информационната сигурност дава препоръчителни указания на административните органи, на националните компетентни органи и на секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност;

9. информира незабавно Националното единно звено за контакт за уведомяването за трансгранични инциденти със значително увреждащо въздействие и за трансгранични инциденти със съществено въздействие, подадени съгласно този закон, и в случай на необходимост иска съдействие от Националното единно звено за контакт за тяхното разрешаване;

10. участва в международни мрежи за сътрудничество.

(3) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, оказват съдействие на Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за отстраняване на установени от него киберинциденти в техните мрежи и/или услуги.

Сътрудничество и координация

Чл. 18. (1) Националният координатор по киберсигурността осигурява връзката между стратегическото ръководство и системата за координация на оперативно ниво. Сътрудничество на национално равнище се основава на оптимално използване на съществуващите ресурси чрез изграждане на Националната координационно-организационна мрежа за киберсигурност със съответна техническа платформа, както и на Националния киберситуационен център.

(2) Държавна агенция „Електронно управление“ координира дейностите по осъществяването на Националната координационно-организационна мрежа за киберсигурност и на Националния киберситуационен център в сътрудничество с Държавна агенция „Национална сигурност“, Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната.

(3) За координация и обмен на информация при възникване на киберинцидент или при извършване на киберпрестъпление на междуведомствено равнище се създават контактни точки с цел осведоменост на всички компетентни по случая институции и изготвянето на общ отведен отговор. Процедурите и правилата за сътрудничество на междуведомствено ниво при възникнал киберинцидент или при извършване на киберпрестъпление се разписват в споразумение за взаимодействие. Споразумението се разработва съвместно от заинтересованите ведомства.

(4) За координиране на дейностите за реакция при мащабни кибератаки и инциденти председателят на Държавна агенция „Електронно управление“ може да създава междуведомствени оперативни групи с участието на ведомства, организации и институции, включително от частния сектор, имащи отношение към тези дейности.

(5) Сътрудничеството на международно равнище се осъществява на ниво група за сътрудничество, а координацията и сътрудничеството между екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност - в мрежата екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност по

смисъла на чл. 12 от Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза (ОВ, L 194 от 19 юли 2016 г.).

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 18, който става чл. 20:

Сътрудничество и координация

Чл. 20. (1) Координацията и ръководството на стратегическо ниво се осъществява от Съвета по киберсигурността във взаимодействие със Съвета по сигурността към Министерския съвет. Националният координатор по киберсигурността осигурява връзката между стратегическото ръководство и системата за координация на оперативно ниво.

(2) Държавна агенция „Електронно управление“ координира дейностите по изграждане на Националната координационно-организационна мрежа за киберсигурност и на Националния киберситуационен център в сътрудничество с Държавна агенция „Национална сигурност“, Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната.

(3) За координация и обмен на информация при възникване на инцидент или при извършване на компютърно престъпление на междуведомствено ниво се създават звена за контакт с цел осведоменост на компетентните по случая институции и изготвянето на общ отговор. Процедурите и правилата за това сътрудничество се определят със споразумение за взаимодействие между заинтересованите ведомства.

(4) За координиране на дейностите за реакция при кибератаки и мащабни инциденти председателят на Държавна агенция „Електронно управление“ може да създава междуведомствени оперативни групи с участието на ведомства, организации и институции, включително от частния сектор, имащи отношение към тези дейности.

(5) Сътрудничеството на международно ниво се осъществява чрез Групата за сътрудничество, а координацията и сътрудничеството между екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност - в Мрежата на националните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност.

Глава втора

МРЕЖОВА И ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОРГАНИ, ОРГАНИЗАЦИИТЕ, ПРЕДОСТАВЯЩИ ОБЩЕСТВЕНИ УСЛУГИ, И ЛИЦАТА, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ПУБЛИЧНИ ФУНКЦИИ

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага наименованието на глава втора да се измени така:

Глава втора МРЕЖОВА И ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Изисквания към административните органи

Чл. 19. (1) Административните органи използват мрежи и информационни системи, които съответстват на изискванията на този закон.

(2) Административните органи осигуряват и отговарят за мрежовата и информационната сигурност на използваните от тях мрежи и информационни системи.

(3) Административните органи уведомяват националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност за всички инциденти, включително за тези, които имат значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях административни услуги по електронен път.

(4) Първоначално уведомяване се прави до два часа след констатирането на инцидента. Уведомленията включват информация, която дава възможност на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност да определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента. В срок до 5 работни дни административният орган предоставя на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност пълната информация за инцидента, определена в наредбата по чл. 2, ал. 6. Уведомлението не води до повишена отговорност за уведомяващия.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 19, който става чл. 21:

Задължения на административните органи по отношение на изискванията за сигурност и уведомяване за инциденти

Чл. 21. (1) Административните органи осигуряват и отговарят за сигурността на използваните от тях мрежи и информационни системи.

(2) Административните органи предприемат:

1. подходящи и пропорционални мерки, които трябва да осигуряват ниво на мрежова и информационна сигурност, съответстващо на съществуващия риск;

2. подходящи мерки за предотвратяване и намаляване до минимум на въздействието на инцидентите, засягащи мрежовата и информационната им сигурност, с цел осигуряване на непрекъснатост на дейността им;

3. мерките, определени с наредбата по чл. 3, ал. 2.

(3) Административните органи уведомяват секторния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за инцидентите, които имат въздействие върху непрекъснатостта на тяхната дейност.

(4) Първоначално уведомяване се прави до два часа след констатирането на инцидента. Уведомленията се подават по образец съгласно наредбата по чл. 3, ал. 2 и съдържат информация, която дава

възможност на секторния екип да определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента.

(5) В срок до 5 работни дни административният орган предоставя на секторния екип пълната информация за инцидента, определена с наредбата по чл. 3, ал. 2.

(6) При наличие на обосновано предположение, че докладваният инцидент може да се класифицира като компютърно престъпление, секторният екип уведомява Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ на Министерството на вътрешните работи.

(7) Секторният екип запазва поверителността на информацията, съдържаща се в уведомленията.

Изисквания към организациите, предоставящи обществени услуги

Чл. 20. (1) Организациите, предоставящи обществени услуги, осигуряват и отговарят за мрежовата и информационната сигурност на използваните от тях мрежи и информационни системи.

(2) Организациите, предоставящи обществени услуги, уведомяват националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност за всички инциденти, включително за тези, които имат значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях административни услуги по електронен път.

(3) Първоначално уведомяване се прави до два часа след констатирането на инцидента. Уведомленията включват информация, която дава възможност на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност да определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента. В срок до 5 работни дни организацията, предоставяща обществени услуги, предоставя на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност пълната информация за инцидента, определена в наредбата по чл. 2, ал. 6. Уведомлението не води до търсене на отговорност от уведомяващия.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 20, който става чл. 22:

Задължения на лицата, осъществяващи публични функции и на организациите, предоставящи обществени услуги по отношение на изискванията за сигурност и уведомяване за инциденти

Чл. 22. (1) Лицата и организациите по чл. 4, ал. 1, т. 3 и 4 осигуряват и отговарят за мрежовата и информационната сигурност при предоставянето на административни услуги по електронен път.

(2) Лицата и организациите по ал. 1 уведомяват секторния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за инцидентите, които имат въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях административни услуги по електронен път. В тези случаи се прилага съответно чл. 21, ал. 4, 5 и 6.

(3) Секторният екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност запазва търговските интереси на лицата и организациите по ал. 1, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомленията им.

Изисквания към лицата, осъществяващи публични функции

Чл. 21. (1) Лица, осъществяващи публични функции, осигуряват и отговарят за мрежовата и информационната сигурност на използваните от тях мрежи и информационни системи.

(2) Лица, осъществяващи публични функции, уведомяват националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност за всички инциденти, включително за тези, които имат значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях административни услуги по електронен път.

(3) Първоначално уведомяване се прави до два часа след констатирането на инцидента. Уведомленията включват информация, която дава възможност на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност да определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента. В срок до 5 работни дни лицето, осъществяващо публични функции, предоставя на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност пълната информация за инцидента, определена в наредбата по чл. 2, ал. 6. Уведомлението не води до повишена отговорност за уведомяващия.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага чл. 21 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в нов чл. 22.

Глава трета

МРЕЖОВА И ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ НА ОПЕРАТОРИТЕ НА СЪЩЕСТВЕНИ УСЛУГИ

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага наименованието „Глава трета Мрежова и информационна сигурност на операторите на съществени услуги“ да бъде отхвърлено.

Задължения на операторите на съществени услуги по отношение на изискванията за сигурност и уведомяване за инциденти

Чл. 22. (1) Операторите на съществени услуги предприемат подходящи и пропорционални технически и организационни мерки за управление на рисковете в мрежовата и информационната сигурност, използвани за дейността им. Тези мерки трябва да осигуряват ниво на мрежова и информационна сигурност, съответстващо на съществуващия риск.

(2) Операторите на съществени услуги предприемат подходящи мерки за предотвратяване и намаляване до минимум на въздействието на

инцидентите, засягащи мрежовата и информационната сигурност, които се използват за предоставянето на съществени услуги, с цел осигуряване на непрекъснатост на тези услуги.

(3) Операторите на съществени услуги уведомяват съответния секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за всички инциденти, включително за тези, които имат значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях съществени услуги. Първоначално уведомяване се прави до 2 часа след констатиране на инцидента. Уведомленията включват информация, която дава възможност на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност да определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента. В срок до 5 работни дни операторът на съществена услуга предоставя на екипа за реагиране при инциденти с компютърната сигурност пълната информация за инцидента, определена в наредбата по чл. 2, ал. 6. Уведомлението не води до повишена отговорност за уведомяващия.

(4) При наличие на обосновано предположение, че докладваният/докладваните инцидент/инциденти могат да се класифицират като киберпрестъпление, екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност уведомяват специализирания отдел на Министерството на вътрешните работи – Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“.

(5) Съответните секторни екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, в чиято сфера на отговорност попадат оператори на съществени услуги, които са част от списъка на стратегически обекти и дейности, уведомяват незабавно и Центъра за мониторинг и реакция на инциденти със значително увреждащо въздействие върху мрежовата и информационната сигурност на стратегическите обекти и дейности, от значение за националната сигурност, за настъпилите инциденти. Последващите действия на операторите на съществени услуги се координират с Центъра и със съответния секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност.

(6) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност информират незабавно националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за уведомленията за трансгранични инциденти и за инциденти със значително увреждащо въздействие, подадени съгласно този закон.

(7) Секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност запазват сигурността и търговските интереси на оператора на основните услуги, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомлението му.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 22, който става чл. 23:

Задължения на операторите на съществени услуги по отношение на изискванията за сигурност и уведомяване за инциденти

Чл. 23. (1) Операторите на съществени услуги предприемат:

1. подходящи и пропорционални мерки, които трябва да осигуряват ниво на мрежова и информационна сигурност, съответстващо на съществуващия риск;

2. подходящи мерки за предотвратяване и намаляване до минимум на въздействието на инцидентите, засягащи мрежовата и информационната им сигурност, с цел осигуряване на непрекъснатост на предоставяните от тях съществени услуги;

3. мерките, определени с наредбата по чл. 3, ал. 2.

(2) Операторите на съществени услуги уведомяват съответния секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за инцидентите, които имат въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях съществени услуги. В тези случаи се прилага съответно чл. 21, ал. 4, 5 и 6.

(3) Когато оператор на съществени услуги разчита на доставчик на цифрови услуги, за да предоставя съществена услуга, операторът уведомява доставчика на цифрови услуги за всяко значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на съществената услуга, дължащо се на инцидент, засягащ доставчика на цифрови услуги.

(4) Съответният секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност запазва търговските интереси на оператора на съществени услуги, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомлението му.

Предоставяне на информация

Чл. 23. (1) В случай на трансграничен инцидент другата/другите засегната/засегнати държава/държави се информират от Националното единно звено за контакт, ако инцидентът има значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на съществените услуги в тази държава, като Националното единно звено за контакт запазва сигурността и търговските интереси на оператора на съществените услуги, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомлението му, в съответствие с правото на Съюза и с националното законодателство.

(2) Екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност предоставят на подалия уведомлението оператор на съществени услуги при поискване съответната информация във връзка с последващите действия по уведомлението за инцидент, като например информация, която би спомогнала за предприемането на ефективни действия при инцидента.

(3) След консултация с уведомяващия оператор на съществени услуги уведоменият екип за реагиране при инцидент с компютърната сигурност може да информира обществеността за отделни инциденти, когато е необходима обществена осведоменост, с цел предотвратяване на инцидент или справяне с текущ инцидент.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 23, който става чл. 24:

Предоставяне на информация

Чл. 24. (1) Съответният екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност при поискване предоставя на подалия уведомление за инцидент административен орган, лице или организация по чл. 4, ал. 1, т. 3 и 4 и оператор на съществени услуги съответната информация във връзка с последващите действия по уведомлението, включително информация, която би спомогнала за предприемането на ефективни действия при инцидента.

(2) След консултация със съответния субект по ал. 1, подал уведомлението, съответният екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност може да информира обществеността за отделни инциденти, когато е необходима обществена осведоменост с цел предотвратяване на инцидент или справяне с текущ инцидент.

Прилагане и изпълнение

Чл. 24. Операторите на съществени услуги се задължават да предоставят при поискване от Националния компетентен орган:

1. информацията, необходима за оценка на тяхната собствена мрежова и информационна сигурност, включително съществуващи политики за сигурност;

2. доказателства за ефективното изпълнение на политиките за сигурност; доказателства са резултатите от одит на сигурността, извършван от компетентния орган или от квалифициран одитор, а във втория случай – да предоставят на компетентния орган резултатите от одита, включително доказателствата, на които той се основава.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага чл. 24 да бъде отхвърлен.

Глава четвърта

МРЕЖОВА И ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА ЦИФРОВИ УСЛУГИ

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага наименованието „Глава четвърта Мрежова и информационна сигурност на доставчиците на цифрови услуги“ да бъде отхвърлено.

Изисквания за сигурност и уведомяване за инциденти

Чл. 25. (1) Доставчиците на цифрови услуги установяват и предприемат подходящи и пропорционални технически и организационни мерки за управление на рисковете в мрежовата и информационната сигурност, използвани от тези доставчици при предоставянето на следните услуги на територията на Република България:

1. онлайн място за търговия;
2. онлайн търсачка;

3. компютърни услуги „в облак“.

(2) Мерките осигуряват ниво на мрежова и информационна сигурност, съответстващо на съществуващия риск, и са съобразени със следните елементи:

1. сигурност на системите и съоръженията;
2. действия при инциденти;
3. управление на непрекъснатостта на дейностите;
4. наблюдение, одит и изпитване;
5. спазване на международни стандарти.

(3) Доставчиците на цифрови услуги предприемат мерки с цел предотвратяване и намаляване до минимум на въздействието на инцидентите, засягащи мрежовата и информационната сигурност, върху услугите, посочени в ал. 1 и предлагани в Република България, с цел осигуряване на непрекъснатост на тези услуги.

(4) В случай на трансграничен инцидент другата/другите засегната/засегнати държава/държави се информират от Националното единно звено за контакт, ако инцидентът има значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на цифровите услуги в тази държава, като Националното единно звено за контакт запазва сигурността и търговските интереси на доставчиците на цифрови услуги, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомлението му.

(5) За определяне на въздействието на даден инцидент като съществено се вземат предвид следните показатели:

1. броят ползватели, засегнати от инцидента, и по-специално ползвателите, които разчитат на услугата за предоставяне на собствените си услуги;
2. продължителността на инцидента;
3. географският обхват по отношение на областта, засегната от инцидента;
4. степента на нарушаване на функционирането на услугата;
5. степента на въздействие върху стопанските и обществените дейности.

(6) Доставчикът на цифрови услуги уведомява в срок до два часа след констатирането на инцидента оператора на съществени услуги за всеки възникнал инцидент със значително увреждащо въздействие върху предоставяната от него услуга - от посочените в приложение № 2. Уведомленията се ескалират и до Националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност, когато включват информация, която дава възможност да се определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента. Задължението за уведомяване за инцидент се прилага само когато доставчикът на цифрови услуги има достъп до информацията, която е необходима, за да се оцени въздействието на инцидента спрямо показателите в ал. 5.

(7) Когато даден оператор на съществените услуги разчита на доставчик на цифрови услуги, който е трето лице, за да предоставя услуга

от съществено значение за поддържането на особено важни обществени и стопански дейности, този оператор уведомява за всяко значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на съществените услуги, дължащо се на инцидент, засягащ доставчика на цифрови услуги.

(8) След консултация със засегнатия доставчик на цифрови услуги Националният екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност и, когато е приложимо, органите или екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност на други засегнати държави може да информират обществеността за отделни инциденти или да изискат от доставчика на цифрови услуги да направи това, когато е необходима обществена осведоменост с цел предотвратяване на инцидент или справяне с текущ инцидент или когато разкриването на инцидента е в интерес на обществеността поради други причини.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 25:

Задължения на доставчиците на цифрови услуги по отношение на изискванията за сигурност и уведомяване за инциденти

Чл. 25. (1) Доставчиците на цифрови услуги предприемат:

1. подходящи и пропорционални технически и организационни мерки за управление на рисковете за сигурността на мрежите и информационните системи, използвани от тях при предоставянето на територията на Република България на услугите, посочени в приложение № 2;

2. подходящи мерки за предотвратяване и намаляване до минимум на въздействието на инцидентите, засягащи мрежовата и информационната им сигурност, върху предоставяните от тях на територията на Република България услуги, посочени в приложение № 2, с цел осигуряване на непрекъснатост на тези услуги;

3. мерките, определени с наредбата по чл. 3, ал. 2.

(2) Мерките по ал. 1, т. 1 осигуряват ниво на мрежова и информационна сигурност, съответстващо на съществуващия риск, като са съобразени със:

1. сигурността на системите и съоръженията;

2. действията при инциденти;

3. управление на непрекъснатостта на дейностите;

4. наблюдение, одит и изпитване;

5. спазване на международни стандарти.

(3) Доставчиците на цифрови услуги уведомяват съответния секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за инцидентите, които имат съществено въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях цифрови услуги. В тези случаи се прилага съответно чл. 21, ал. 4, 5 и 6.

(4) За определяне на въздействието на даден инцидент като съществено се вземат предвид:

1. броят ползватели, засегнати от инцидента, и по-специално ползвателите, които разчитат на услугата за предоставяне на собствените си услуги;
2. продължителността на инцидента;
3. географският обхват по отношение на областта, засегната от инцидента;
4. степента на нарушаване на функционирането на услугата;
5. степента на въздействие върху стопанските и обществените дейности.

(5) Доставчиците на цифрови услуги подават уведомление по ал. 3, само когато имат достъп до информацията, която е необходима, за да се оцени въздействието на инцидента като съществено съгласно ал. 4.

(6) След консултация със засегнатия доставчик на цифрови услуги съответният секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност и, когато е приложимо, органите или екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност на други засегнати държави-членки на Европейския съюз, може да информират обществеността за отделни инциденти или да изискат от доставчика на цифрови услуги да информира за това, когато е необходима обществена осведоменост с цел предотвратяване на инцидент или справяне с текущ инцидент, или когато разкриването на инцидента е в интерес на обществеността поради други причини.

(7) Съответният секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност запазва търговските интереси на доставчика на цифрови услуги, както и поверителността на информацията, съдържаща се в уведомлението му.

Прилагане и изпълнение

Чл. 26. Доставчиците на цифрови услуги се задължават да предоставят при поискване от националните компетентни органи:

1. информацията, необходима за оценка на собствената им мрежова и информационна сигурност, включително съществуващи политики за сигурност;
2. да отстраняват всеки пропуск в изпълнението на изискванията, предвидени в чл. 25.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага чл. 26 да бъде отхвърлен.

Глава пета

ЮРИСДИКЦИЯ И ТЕРИТОРИАЛНОСТ

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага наименованието „Глава пета Юрисдикция и териториалност“ да бъде отхвърлено.

Чл. 27. (1) Когато доставчик на цифрова услуги има основно място на установяване или представител в Република България, но неговите мрежи и информационни системи са разположени в една или повече други държави, компетентният орган на държавата на основното място на установяване или на представителя и компетентните органи на тези други държави си сътрудничат и се подпомагат взаимно, ако е необходимо. Тази помощ и сътрудничество може да обхващат обмена на информация между съответните компетентни органи и исканията за предприемане на надзорните мерки, посочени в чл. 25.

(2) Доставчикът на цифрови услуги е под юрисдикцията на държавата - членка на Европейския съюз, в която е основното му място на установяване. Основното място на установяване на доставчик на цифрови услуги е в дадената държава членка, ако главното му управление е в тази държава членка.

(3) Доставчик на цифрови услуги, който не е установен в Европейския съюз, но предлага в Съюза услугите, посочени в приложение № 2, определя свой представител в Съюза. Представителят трябва да е установен в една от държавите членки, в които се предлагат услугите. Приема се, че доставчикът на цифрови услуги е под юрисдикцията на държавата членка, в която е установен представителят.

(4) Определянето на представител от доставчика на цифрови услуги не засяга съдебните производства, които биха могли да бъдат започнати срещу самия доставчик на цифрови услуги.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 27, който става чл. 26:

Юрисдикция и териториалност по отношение на доставчик на цифрови услуги

Чл. 26. (1) Когато доставчик на цифрови услуги има седалище и адрес на управление или представител в Република България, но неговите мрежи и информационни системи са разположени в една или повече други държави-членки на Европейския съюз, съответният национален компетентен орган и компетентните органи на другите държави си сътрудничат и се подпомагат взаимно, ако е необходимо. Помощта и сътрудничеството може да включва обмен на информация между съответните компетентни органи и искания за предприемане на действията по чл. 16, ал. 8.

(2) Доставчик на цифрови услуги, който не е установен в държава-членка на Европейския съюз, но предлага в Европейския съюз услугите, посочени в приложение № 2, определя свой представител в Европейския съюз. Представителят трябва да е установен в една от държавите – членки на Европейския съюз, в които се предлагат услугите. Когато представителят е със седалище и адрес на управление в Република България се приема, че доставчикът на цифрови услуги е под юрисдикцията на Република България.

(3) Определянето на представител от доставчика на цифрови услуги не засяга съдебните производства, които биха могли да бъдат започнати срещу самия доставчик на цифрови услуги.

Глава шеста

СТАНДАРТИЗАЦИЯ И ДОБРОВОЛНО УВЕДОМЯВАНЕ

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага наименованието „Глава шеста Стандартизация и доброволно уведомяване“ да бъде отхвърлено.

Стандартизация

Чл. 28. (1) Насърчава се използването на европейските или международно приетите стандарти и спецификации от значение за киберсигурността с цел гарантиране на еднаквото прилагане на глави втора, трета и четвърта и без да се налага употребата на определен тип технология или да се упражнява дискриминационна политика.

(2) Със съдействието на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност националните компетентни органи изготвят препоръки и насоки по отношение на техническите области, които да се вземат под внимание във връзка с ал. 1, както и по отношение на вече съществуващите стандарти, включително националните стандарти на страната, което да позволи обхващането на тези области.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага чл. 28 да бъде отхвърлен.

Доброволно уведомяване

Чл. 29. (1) Субекти, които не са били определени като оператори на съществени услуги и не са доставчици на цифрови услуги, уведомяват на доброволна основа екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност по чл. 16 и/или по чл. 17 за инциденти, които имат значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях услуги.

(2) При обработването на уведомленията екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност действат в съответствие с процедурата по глави трета и четвърта, като обработват задължителните уведомления с предимство пред доброволните уведомления. Доброволните уведомления се обработват само когато обработването им не представлява несъразмерна или неоправдана тежест. Доброволното уведомяване не трябва да води до налагане на задължения за уведомяващия субект, каквито не биха му били наложени, ако не беше подал уведомлението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 29, който става чл. 27:

Уведомяване за инциденти от субекти, извън посочените по чл. 4, ал. 1

Чл. 27. (1) Субекти, извън посочените по чл. 4, ал. 1, може да уведомяват секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за инциденти, които имат въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях услуги.

(2) При обработването на уведомленията секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност действат съгласно съответните разпоредби на тази глава, като уведомленията на субектите по чл. 4, ал. 1 се обработват с предимство пред уведомленията по ал. 1.

(3) Уведомленията по ал. 1 се обработват, само когато това не представлява несъразмерна или неоправдана тежест.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на глава седма, която става глава трета.

Административни наказания и имуществени санкции

Чл. 30. За нарушения на разпоредбите на този закон се налагат глоби на физическите лица и имуществени санкции - на юридическите лица и на едноличните търговци, както и на дружества, създадени по реда на Закона за задълженията и договорите, които за целите на административната санкция се приравняват на юридически лица.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага чл. 30 да бъде отхвърлен.

Отговорност на административните органи, организациите, предоставящи обществени услуги, и лицата, осъществяващи публични функции, за нарушения, свързани с уведомяване за инциденти

Чл. 31. (1) Административен орган, организация, предоставяща обществени услуги, и лице, осъществяващи публични функции, което не уведоми или уведоми с неоправдано забавяне екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за всеки инцидент, които имат значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от него съществени услуги, както и когато уведомленията съдържат недостатъчна информация, която не дава възможност на екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност да определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента, в случай че деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 15 000 лв.

(2) При повторно нарушение наказанието е глоба от 2000 до 20 000 лв. или имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 31, който става чл. 28:

Отговорност за нарушения, свързани с уведомяване за инциденти

Чл. 28. (1) Административен орган, който не уведоми или уведоми след срока по чл. 21, ал. 4 секторния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за всеки инцидент, който има въздействие върху непрекъснатостта на неговата дейност, както и когато уведомлението не съдържа достатъчно информация по чл. 21, ал. 4, изречение второ, в случай че деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е глоба от 2000 до 20 000 лв.

(3) На лице или организация по чл. 4, ал. 1, т. 3 и 4, която не уведоми или уведоми след срока по чл. 21, ал. 4 секторния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за всеки инцидент, който има въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от тях административни услуги по електронен път, както и когато уведомлението не съдържа достатъчно информация по чл. 21, ал. 4, изречение второ, в случай че деянието не съставлява престъпление, се налага глоба от 1000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 1500 до 15 000 лв.

(4) При повторно нарушение по ал. 3 глобата е от 2000 до 20 000 лв., а имуществената санкция е от 5000 до 25 000 лв.

(5) Глобите и имуществените санкции по ал. 3 и 4 се налагат и на оператор на съществени услуги, който не уведоми или уведоми след срока по чл. 21, ал. 4 съответния секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за всеки инцидент, който има въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от него съществени услуги, както и когато уведомлението не съдържа достатъчно информация по чл. 21, ал. 4, изречение второ, в случай че деянието не съставлява престъпление.

(6) Глобите и имуществените санкции по ал. 3 и 4 се налагат и на доставчик на цифрови услуги, който не уведоми или уведоми след срока по чл. 21, ал. 4 съответния секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за всеки инцидент, който има съществено въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от него цифрови услуги, както и когато уведомлението не съдържа достатъчно информация по чл. 21, ал. 4, изречение второ, в случай че деянието не съставлява престъпление.

Отговорност на оператор на съществени услуги за нарушения, свързани с уведомяване за инциденти

Чл. 32. (1) Оператор на съществена услуга, който не уведоми или уведоми с неоправдано забавяне екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за всеки инцидент, които имат значително увреждащо въздействие върху непрекъснатостта на предоставяните от него съществени услуги, както и когато уведомленията съдържат

недостатъчна информация, която не дава възможност на екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност да определи евентуалното трансгранично въздействие на инцидента, в случай че деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 15 000 лв.

(2) При повторно нарушение наказанието е глоба от 2000 до 20 000 лв. или имуществена санкция в от 5000 до 25 000 лв.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага чл. 32 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в ал. 5 на новия чл. 28.

Отговорност на доставчици на цифрови услуги за нарушения, свързани с уведомяване за инциденти

Чл. 33. (1) Доставчик на цифрова услуга, който не уведоми или уведоми с неоправдано забавяне националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност и засегнатия оператор на съществени услуги за всеки инцидент, който има значително увреждащо въздействие върху предоставяната от него услуга, която предлага в страната и/или в Европейския съюз, и уведомленията съдържат недостатъчна информация, която не дава възможност на националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност да определи значимостта на евентуалното трансгранично въздействие на инцидента, в случай че деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 15 000 лв.

(2) При повторно нарушение наказанието е глоба от 2000 лв. до 20 000 лв. или имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага чл. 33 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в ал. 6 на новия чл. 28.

Комисията предлага да се създаде нов чл. 29:

Отговорност за непредоставяне на информация или неизпълнение на указания

Чл. 29. (1) Административен орган, който не предостави информацията и доказателствата по чл. 16, ал. 5 или не изпълни задължителни указания по чл. 16, ал. 7, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е глоба от 2000 до 20 000 лв.

(3) Когато деянието по ал. 1 е извършено от оператор на съществени услуги, се налага глоба от 1000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 1500 до 15 000 лв.

(4) При повторно нарушение по ал. 3, глобата е от 2000 до 20 000 лв., а имуществената санкция е от 5000 до 25 000 лв.

(5) Глобите и имуществените санкции по ал. 3 и 4 се налагат и на доставчик на цифрови услуги, който не предостави информацията по чл. 16, ал. 8, т. 1 или не отстрани пропуск по чл. 16, ал. 8, т. 2.

Отговорност за други нарушения

Чл. 34. (1) Длъжностно лице, което извърши или допусне извършването на нарушение по глави втора, трета и четвърта на този закон, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., освен ако деянието не съставлява престъпление.

(2) При повторно нарушение наказанието е глоба от 1500 до 15 000 лв.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 34, който става чл. 30:

Отговорност за други нарушения

Чл. 30. (1) Длъжностно лице, което извърши или допусне извършването на друго нарушение по глава втора, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., освен ако деянието не съставлява престъпление.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 наказанието е глоба от 1500 до 15 000 лв.

(3) На лице, което не изпълни задължение по чл. 14, ал. 5, чл. 15, ал. 6 и чл. 19, ал. 3, се налага глоба от 1000 до 10 000 лв. или имуществена санкция от 1500 до 15 000 лв.

Чл. 35. Който не изпълни задължение по чл. 11, ал. 4, чл. 12, ал. 2 и чл. 17, ал. 3, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 15 000 лв.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага чл. 35 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в ал. 3 на новия чл. 30.

Установяване на нарушенията, издаване, обжалване и изпълнение на наказателните постановления

Чл. 36. (1) При установяване на нарушения по чл. 17, ал. 3 и по глави втора, трета и четвърта длъжностни лица, определени от председателя на Държавна агенция „Електронно управление“, съставят актове по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) Въз основа на актовете по ал. 1 председателят на Държавна агенция „Електронно управление“ или изрично оправомощено от него длъжностно лице издава наказателни постановления или мотивирани резолюции за прекратяване на административнонаказателното производство.

(3) При установяване на нарушения по чл. 11, ал. 4 длъжностни лица, определени от министъра на вътрешните работи, съставят актове по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Въз основа на актовете по ал. 3 министърът на вътрешните работи или изрично оправомощено от него длъжностно лице издава наказателни постановления или мотивирани резолюции за прекратяване на административнонаказателното производство.

(5) При установяване на нарушения по чл. 12, ал. 2 длъжностни лица, определени от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, съставят актове по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(6) Въз основа на актовете по ал. 5 председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ или изрично оправомощено от него длъжностно лице издава наказателни постановления или мотивирани резолюции за прекратяване на административнонаказателното производство.

(7) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания, доколкото с този закон не е установен друг ред.

(8) Нарушението е повторно, когато е извършено в срок една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 36, който става чл. 31:

Установяване на нарушенията, издаване, обжалване и изпълнение на наказателните постановления

Чл. 31. (1) Актовете за установяване на нарушения по този закон, извършени от административни органи, както и за нарушения по чл. 28, ал. 3 и 4 и по чл. 30, ал. 3 във връзка с чл. 19, ал. 3, се съставят от длъжностни лица, определени от председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

(2) Актовете за установяване на нарушения по този закон, извършени от оператори на съществени услуги или от доставчици на цифрови услуги, се съставят от длъжностни лица, определени от ръководителите на административните органи по чл. 16, ал. 1.

(3) Актовете за установяване на нарушения по чл. 30, ал. 3 във връзка с чл. 14, ал. 5 се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на вътрешните работи.

(4) Актовете за установяване на нарушения по чл. 30, ал. 3 във връзка с чл. 15, ал. 6 се съставят от длъжностни лица, определени от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

(5) Наказателните постановления се издават от:

1. председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ или от изрично оправомощени от него длъжностни лица – в случаите по ал. 1;

2. ръководителите на административните органи по чл. 16, ал. 1 или от изрично оправомощени от тях длъжностни лица – в случаите по ал. 2;

3. министъра на вътрешните работи или от изрично оправомощени от него длъжностни лица – в случаите по ал. 3;

4. председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или от изрично оправомощени от него длъжностни лица – в случаите по ал. 4.

(б) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението на закона.

§ 1. Този закон въвежда разпоредбите на Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза (ОВ, L 194/1 от 19 юли 2016 г.).

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 1, като в него думата „разпоредбите“ се заменя с „изискванията“.

§ 2. Този закон създава условия и предвижда мерки за прилагане на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/151 на Комисията от 30 януари 2018 г. за определяне на правила за прилагане на Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на допълнителното уточняване на елементите, които трябва да се вземат предвид от доставчиците на цифрови услуги при управлението на рисковете за сигурността на мрежите и информационните системи, както и на показателите за определяне на това дали даден инцидент има съществено въздействие (ОВ, L 26/48 от 31 януари 2018 г.).

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 2, като в него думите „създава условия и предвижда мерки за“ се заменят с „предвижда мерки по“.

§ 3. По смисъла на този закон:

1. „Административен орган“ е понятието, определено в § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление.

2. „Група за сътрудничество“ е група, съставена от представители на държавите членки, на Европейската комисия и на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA).

3. „Действия при инцидент“ са всички процедури, подпомагащи установяването, анализа и ограничаването на инцидент, както и реагирането на такъв инцидент.

4. „Длъжностно лице“ е понятието, определено в чл. 93, т. 1 от Наказателния кодекс.

5. „Доставчик на DNS услуги“ е субект, предоставящ Система за имена на домейни (DNS) услуги по интернет.

6. „Доставчик на цифрови услуги“ е юридическо лице, предоставящо цифрова услуга.

7. „Екип за реакция при инциденти с компютърната сигурност“ е организация, която изучава уязвимостите в киберпространството и подпомага жертви на кибератаки, осигурява проактивни и реактивни услуги, споделя информация за повишаване на киберсигурността и координира отговори на заплахи на киберсигурността (известни в различни организационни форми – CSIRT, CERT и др.)

8. „Зловреден софтуер“ е софтуер, който умишлено е включен или вмъкнат в система с цел нанасяне на вреда.

9. „Зловреден интернет трафик“ са аномалии на интернет трафика, предизвикани от хардуерни или софтуерни повреди на интернет пакети със злоумишлено модифицирани опции.

10. „Информационната защита“ е комплекс от организационни, юридически, технически и технологични мерки за мониторинг, активна превенция, намаляване влиянието на уязвимости, споделяне на информация за тях, включително отстраняване на последствията от тези заплахи.

11. „Инцидент със „значително увреждащо въздействие“ се определя, като се вземат предвид следните показатели:

а) брой ползватели, разчитащи на услугите, предоставяни от субекта;
б) зависимост на други сектори - от посочените в приложение № 1, от услугата, предоставяна от субекта;

в) въздействието, което инцидентите биха могли да имат от гледна точка на мащаб и продължителност върху стопанските и обществените дейности или върху обществената безопасност;

г) пазарният дял на субекта;

д) географският обхват, що се отнася до областта, която би била засегната от даден инцидент;

е) значението на субекта за поддържането на достатъчно ниво на услугата, като се взема предвид наличието на други средства за предоставянето на тази услуга;

ж) когато е целесъобразно се вземат предвид и характерните за сектора показатели, за да се определи дали даден инцидент би имал значително увреждащо въздействие.

12. „Кибератака“ е опит за разрушаване, разкриване, променяне, забрана, кражба или получаване на неупълномощен достъп до/или неупълномощено използване на актив.

13. „Киберзаплаха“ е възможността за злонамерен опит да се повреди или прекъсне компютърната мрежа, системата, услугите и данните.

14. „Киберинцидент“ е събитие или поредица от нежелани или неочаквани събития, свързани с киберсигурността, които с голяма вероятност могат да предизвикат компрометиране на дейностите и заплашват сигурността на информацията.

15. „Киберинцидент със значителен приоритет“ е киберинцидент, който оказва сериозно въздействие върху дейността на правителство, върху предоставянето на съществени услуги на голяма част от българското население или върху икономиката на Република България.

16. „Киберинцидент с висок приоритет“ е киберинцидент, който има сериозно въздействие върху голяма организация или върху по-широко/местно управление или който представлява значителен риск за предоставянето на съществените услуги на голяма част от българското население или върху икономиката на Република България.

17. „Киберинцидент със среден приоритет“ е киберинцидент който има сериозно въздействие върху средна организация или който представлява значителен риск за голяма организация или за по-широко/местно управление.

18. „Киберотбрана“ е комплекс от способности за защита и активно противодействие на кибератаки и хибридни въздействия върху комуникационните и информационните системи и системите за управление на страната и въоръжените сили във военно положение, извънредно положение или положение на война и върху стратегическите обекти от значение за националната сигурност.

19. „Киберпрестъпление“ са престъпни деяния, които се определят като такива в националното законодателство и/или в международното законодателство, насочени към и/или използващи киберпространството.

20. „Киберпространство“ е глобална мрежа от системи за компютърна обработка, електронни съобщителни мрежи, компютърни програми и данни.

21. „Киберсигурност“ са предпазни мерки и действия, които могат да бъдат приложени за предпазване на киберпространството както в гражданската, така и във военната област от заплахи, които са свързани с неговите независими мрежи и информационна инфраструктура, или могат да нарушат работата им. Киберсигурността обхваща три основни стълба: мрежова и информационна сигурност, правоприлагане и киберотбрана.

22. „Компютърна услуга „в облак“ е цифрова услуга, която дава възможност за достъп до променлив по мащаб и еластичен набор от компютърни ресурси, които могат да бъдат ползвани съвместно.

23. „Лица, осъществяващи публични функции“ е понятието, определено в § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление.

24. „Мащабен киберинцидент“ е, когато са регистрирани инциденти със среден приоритет в мрежите и информационните системи на повече от 4 от субектите по чл. 2, с висок приоритет в мрежите и информационните системи на повече от два от субектите по чл. 2 и с висок приоритет на

повече от един от субектите по чл. 2. Класификацията на инциденти в зависимост от типа на атаката се определя по Методика на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA).

25. „Мрежата на националните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност“ е международна група, включваща националните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност от държавите членки и екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност на Европейския съюз.

26. „Мрежа и информационна система“ е:

а) електронна съобщителна мрежа по смисъла на чл. 2, буква „а“ от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно обща регулаторна структура за електронни комуникационни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ, L 108, 24.4.2002);

б) всяко устройство или всяка група взаимосвързани или имащи връзка помежду си устройства, едно или няколко от които по програма обработва автоматично цифрови данни, или

в) цифрови данни, съхранявани, обработвани, извлечени или пренасяни от елементи, обхванати от букви „а“ и „б“, с цел обработване, използване, защита и поддръжка.

27. „Мрежова и информационна сигурност“ е способността на мрежите и информационните системи да издържат при дадено равнище на увереност на действия, засягащи отрицателно наличието, истинността, целостта или поверителността на съхранявани, пренасяни или обработвани данни или на свързаните с тях услуги, предлагани от тези мрежи и информационни системи или достъпни чрез тях.

28. „Национален компетентен орган“ е орган, отговарящ за изпълнението на задачите, свързани със сигурността на мрежите и информационните системи на операторите на съществени услуги и доставчиците на цифрови услуги съгласно този закон.

29. „Национална стратегия относно сигурността на мрежите и информационните системи“ е рамка, включваща стратегически цели и приоритети в областта на сигурността на мрежите и информационните системи на национално равнище.

30. „Национално единно звено за контакт“ е звено за контакт, което отговаря за координацията на въпросите, свързани със сигурността на мрежите и информационните системи, и за трансграничното сътрудничество на равнището на Европейския съюз.

31. „Онлайн място за търговия“ е цифрова услуга, която дава на потребители и/или търговци – по смисъла на определенията, съдържащи се съответно в чл. 4, параграф 1, букви „а“ и „б“ от Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (18), възможността да сключват договори за онлайн продажби или услуги с търговци или на уебсайта на онлайн мястото за търговия, или на уебсайт на търговеца, използващ електронни услуги, предоставяни от онлайн мястото за търговия.

32. „Онлайн търсачка“ е цифрова услуга, която дава възможност на ползвателите на интернет да извършват търсене по правило на всички уебсайтове или уебсайтове на даден език въз основа на запитване по всякакви теми под формата на ключова дума, израз или друг вид въведени данни, в отговор на което тя подава интернет връзки, съдържащи информация, свързана с исканото съдържание.

33. „Оператор на съществени услуги“ е публичен или частен субект от посочените в приложение № 1 категории, който отговаря на критериите, определени в чл. 2, ал. 2.

34. „Организация, предоставяща обществени услуги“ е понятието, определено в § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление.

35. „Отказ от услуга“ е кибератака, при която извършителят се стреми да направи машина или мрежов ресурс, недостъпен за предназначения си потребител, временно или за неопределено време да наруши услугите на хост, свързан с интернет. Отказ от услуга обикновено се осъществява чрез наводняване на целевата машина или ресурс с излишни искания в опит да се претоварят системите и да се предотврати изпълнението на някои или на всички легитимни искания.

36. „Представител“ е физическо или юридическо лице, установено в Европейския съюз, което е изрично определено да действа от името на доставчик на цифрови услуги, който не е установен в Европейския съюз, и към което националният компетентен орган или екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност може да се обърне вместо към доставчика на цифрови услуги във връзка със задълженията на доставчика на цифрови услуги по Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза (ОВ, L 194 от 19 юли 2016 г.).

37. „Регистър на имена на домейни от първо ниво“ е субект, който извършва и управлява регистрацията на имената на интернет домейни в специален домейн от първо ниво (top-level domain — TLD).

38. „Риск“ е потенциалната възможност дадена заплаха да се осъществи, като се експлоатира уязвимостта на активите, за да се причини вреда.

39. „Система за имена на домейни (Domain Name System – DNS)“ е йерархично разпределена мрежова система за именуване на домейни, която разпределя заявки за имена на домейни.

40. „Съществени услуги“ са услуги, чието предоставяне зависи от електронни съобщителни мрежи или от информационни системи и чието прекъсване може да окаже значително увреждащо въздействие върху предоставянето на социални или икономически дейности в:

а) един от следните сектори: енергетика, транспорт, банково дело, инфраструктура на финансовия пазар, здравеопазване, доставка и снабдяване с питейна вода, цифрова инфраструктура, или

б) една от следните цифрови услуги: онлайн място за търговия, онлайн търсачка и компютърни услуги в облак.

41. „Технически стандарт“ е правило по смисъла на чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно Европейска стандартизация.

42. „Спецификация“ е техническа спецификация по смисъла на чл. 2, т. 4 от Регламент (ЕС) № 1025/2012.

43. „Точка за обмен в интернет“ е мрежово средство, което дава възможност за свързване на повече от две независими автономни системи преди всичко с цел улесняване на обмена на интернет трафик. Чрез точка за обмен в интернет се осъществява свързване само на автономни системи. Свързването чрез точка за обмен в интернет не изисква интернет трафикът, преминаващ между които и да е две участващи автономни системи, да преминава през трета автономна система, нито изменя или засяга този трафик по друг начин.

44. „Устойчивост“ е способност, свойство (на организацията) бързо да се адаптира и да се възстановява от известни или неизвестни промени в околната и вътрешната среда чрез цялостно и последователно осъществяване на управлението на риска, управление при извънредни ситуации и планиране на непрекъснатост на дейностите/операциите.

45. „Уязвимост“ е неустойчивост на информационната система, на вътрешния контрол и на процедурите за сигурност и тяхното реализиране, които може да бъдат използвани за деструктивно въздействие върху системата.

46. „Хибридно въздействие“ е комплексно въздействие, предизвикано от конвенционални и неконвенционални действия, кибератаки, психологическо и икономическо въздействие, кампании за дезинформация, инфилтрация на информационната среда, създаване на паника, финансиране на нарочно създадени политически субекти, с цел промяна на външнополитическата линия на набелязаните противници и други действия за постигане на политически и/или стратегически цели.

47. „Цифрова услуга“ е услуга по смисъла на чл. 1, параграф 1, буква „б“ от Директива (ЕС) № 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета (17) от категориите, посочени в приложение № 2.

48. „Цифровата инфраструктура“ е инфраструктура, която включва точка за обмен в интернет, доставчици на DNS услуги и регистри на имената на домейни от първо ниво.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 3:

§ 3. По смисъла на този закон:

1. „Административен орган“ е понятието по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление.

2. „Група за сътрудничество“ е групата по смисъла на чл. 11 от Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на

мрежите и информационните системи в Съюза (ОВ, L 194/1 от 19 юли 2016 г.).

3. „Действия при инцидент“ са всички процедури, подпомагащи установяването, анализа и ограничаването на инцидент, както и реагирането на такъв инцидент.

4. „Длъжностно лице“ е понятието по смисъла на чл. 93, т. 1 от Наказателния кодекс.

5. „Доставчик на DNS услуги“ е субект, предоставящ DNS услуги по интернет. DNS (Domain Name System) е Система за имена на домейни, която представлява йерархично разпределена мрежова система за именуване на домейни, разпределяща заявки за имена на домейни.

6. „Доставчик на цифрови услуги“ е юридическо лице, предоставящо цифрова услуга.

7. „Зловреден интернет трафик“ са аномалии на интернет трафика, предизвикани от хардуерни или софтуерни повреди на интернет пакети със злоумишлено модифицирани опции.

8. „Информационна защита“ е комплекс от организационни, юридически, технически и технологични мерки за мониторинг, анализ, активна превенция, намаляване влиянието на уязвимости, споделяне на информация за тях, включително отстраняване на последствията от инциденти.

9. „Инцидент със „значително увреждащо въздействие“ се определя, като се вземат предвид следните показатели:

а) брой ползватели, разчитащи на услугите, предоставяни от субекта;

б) зависимост на други сектори - от посочените в приложение № 1, от услугата, предоставяна от субекта;

в) въздействието, което инцидентите биха могли да имат от гледна точка на мащаб и продължителност върху стопанските и обществените дейности или върху обществената безопасност;

г) пазарният дял на субекта;

д) географският обхват на областта, която би била засегната от даден инцидент;

е) значението на субекта за поддържането на достатъчно ниво на услугата, като се взема предвид наличието на други средства за предоставянето на тази услуга.

Когато е целесъобразно се вземат предвид и характерните за сектора показатели, за да се определи дали даден инцидент би имал значително увреждащо въздействие.

10. „Кибератака“ е опит за разрушаване, разкриване, променяне, забрана, кражба или получаване на неупълномощен достъп до/или неупълномощено използване на информационен актив.

11. „Киберзаплаха“ е възможността за злонамерен опит да се повреди или прекъсне компютърната мрежа, системата, услугите и данните.

12. „Киберинцидент“ е събитие или поредица от нежелани или неочаквани събития, свързани с киберсигурността, които с голяма вероятност могат да предизвикат компрометиране на дейностите и заплашват сигурността на информацията.

13. „Киберинцидент със значителен приоритет“ е киберинцидент, който оказва сериозно въздействие върху дейността на правителството, върху предоставянето на съществени услуги на голяма част от българското население или върху икономиката на Република България.

14. „Киберинцидент с висок приоритет“ е киберинцидент, който има сериозно въздействие върху голяма организация или върху по-широко/местно управление или който представлява значителен риск за предоставянето на съществените услуги на голяма част от българското население или върху икономиката на Република България.

15. „Киберинцидент със среден приоритет“ е киберинцидент, който има сериозно въздействие върху средна организация или който представлява значителен риск за голяма организация или за по-широко/местно управление.

16. „Киберотбрана“ е комплекс от мерки и способности за защита и активно противодействие на кибератаки и хибридни въздействия върху комуникационните и информационните системи и системите за управление на отбраната и въоръжените сили, както и върху системите за управление на страната при извънредно положение, военно положение или положение на война и върху стратегическите обекти, които са от значение за националната сигурност.

17. „Киберпространство“ е глобална мрежа от системи за компютърна обработка, електронни съобщителни мрежи, компютърни програми и данни.

18. „Киберрезерв“ е допълнителен ресурс от експерти в областта на киберсигурността, защитата на информацията и информационните технологии с компетентности, свързани с осигуряване на защита и устойчивост на комуникационните и информационните системи.

19. „Компютърна услуга „в облак“ е цифрова услуга, която дава възможност за достъп до променлив по мащаб и еластичен набор от компютърни ресурси, които могат да бъдат ползвани съвместно.

20. „Лица, осъществяващи публични функции“ е понятието по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление.

21. „Мащабен инцидент“ е налице, когато са регистрирани инциденти със среден приоритет в мрежите и информационните

системи на повече от 4 от субектите по чл. 4, ал. 1, с висок приоритет в мрежите и информационните системи на повече от два от субектите по чл. 4, ал. 1 и със значителен приоритет на повече от един от субектите по чл. 4, ал. 1. Класификацията на инциденти в зависимост от типа на атаката се определя по методика на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA).

22. „Мрежата на националните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност“ е мрежата по смисъла на чл. 12 от Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза (ОВ, L 194/1 от 19 юли 2016 г.).

23. „Мрежа и информационна система“ е:

а) електронна съобщителна мрежа по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения;

б) всяко устройство или всяка група взаимосвързани или имащи връзка помежду си устройства, едно или няколко от които по програма обработва автоматично цифрови данни, или

в) цифрови данни, съхранявани, обработвани, извличани или пренасяни от елементи, обхванати от букви „а“ и „б“, с цел обработване, използване, защита и поддръжка.

24. „Онлайн място за търговия“ е цифрова услуга, която дава на потребители или търговци по смисъла на § 13, т. 1 и 2 от допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите, възможността да сключват договори за онлайн продажби или услуги с търговци или на уебсайта на онлайн мястото за търговия, или на уебсайт на търговеца, използващ електронни услуги, предоставяни от онлайн мястото за търговия.

25. „Онлайн търсачка“ е цифрова услуга, която дава възможност на ползвателите на интернет да извършват търсене по правило на всички уебсайтове или уебсайтове на даден език въз основа на запитване по всякакви теми под формата на ключова дума, израз или друг вид въведени данни, в отговор на което тя подава интернет връзки, съдържащи информация, свързана с исканото съдържание.

26. „Организация, предоставяща обществени услуги“ е понятието по смисъла на § 1, т. 14 от допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление.

27. „Повторно“ е нарушението, извършено в срок една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

28. „Представител“ е физическо или юридическо лице, установено в държава-членка на Европейския съюз, което е изрично определено да действа от името на доставчик на цифрови услуги, който не е установен в държава-членка на Европейския съюз, и към което национален компетентен орган или екип за реагиране при

инциденти с компютърната сигурност може да се обърне вместо към доставчика на цифрови услуги във връзка със задълженията на доставчика на цифрови услуги по този закон.

29. „Регистър на имена на домейни от първо ниво“ е субект, който извършва и управлява регистрацията на имената на интернет домейни в специален домейн от първо ниво (top-level domain — TLD).

30. „Риск“ е потенциалната възможност дадена заплаха да се осъществи, като се експлоатира уязвимостта на информационните активи, за да се причини вреда.

31. „Съществени услуги“ са услуги, които имат съществено значение за поддържането на особено важни обществени и/или стопански дейности в един от следните сектори: енергетика, транспорт, банково дело, инфраструктура на финансовия пазар, здравеопазване, доставка и снабдяване с питейна вода или цифрова инфраструктура.

32. „Спецификация“ е техническа спецификация по смисъла на чл. 2, т. 4 от Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 316/12 от 14 ноември 2012 г.).

33. „Точка за обмен в интернет (ТОИ)“ е мрежово средство, което дава възможност за свързване на повече от две независими автономни системи преди всичко с цел улесняване на обмена на интернет трафик. Чрез ТОИ се осъществява свързване само на автономни системи. Свързването чрез ТОИ не изисква интернет трафикът, преминаващ между които и да е две участващи автономни системи, да преминава през трета автономна система, нито изменя или засяга този трафик по друг начин.

34. „Уязвимост“ е неустойчивост на информационната система, на вътрешния контрол и на процедурите за сигурност и тяхното реализиране, които може да бъдат използвани за деструктивно въздействие върху системата.

35. „Цифрова услуга“ е услуга по смисъла на чл. 1, параграф 1, буква „б“ от Директива (ЕС) № 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ, L 241/1 от 17 септември 2015 г.), от категориите, посочени в приложение № 2.

36. „Цифрова инфраструктура“ е инфраструктура, която включва ТООИ, доставчици на DNS услуги и регистри на имената на домейни от първо ниво.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението на закона.

§ 4. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбата съгласно чл. 2, ал. 6.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4:

§ 4. Министерският съвет:

1. в срок до два месеца от влизането в сила на закона определя с решение административните органи по чл. 16, ал. 1 и приема методиката по чл. 4, ал. 3;

2. в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона приема наредбата по чл. 3, ал. 2.

Комисията предлага да се създаде нов § 5:

§ 5. (1) Административните органи по чл. 16, ал. 1:

1. в срок до два месеца от приемането на решението по § 4, т. 1, създават национални компетентни органи и секторните екипи към тях по чл. 18, ал. 1, както и привеждат устройствените правилници за дейността на администрациите си в съответствие със закона;

2. в срок до 5 месеца от приемането на решението по § 4, т. 1, определят операторите на съществени услуги и уведомяват председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ за това.

(2) В срок до 4 месеца от влизането в сила на закона Държавна агенция „Електронно управление“ създава секторен екип по чл. 18, ал. 1 и привежда в съответствие със закона правилника по чл. 7а, ал. 3 от Закона за електронното управление.

§ 5. В срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон административните органи по чл. 14, ал. 1 идентифицират операторите на съществени услуги и доставчиците на цифрови услуги по чл. 2, ал. 1 и уведомяват председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ във връзка със задълженията му по чл. 4, ал. 1. Списъкът се преразглежда и при необходимост се актуализира на всеки две години.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага § 5 да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в новия § 5, ал. 1, т. 2.

§ 6. В срок до 3 месеца от влизането в сила на закона органите на изпълнителната власт, определени с решение на Министерския съвет за национални компетентни органи по смисъла на чл. 14, ал. 1, привеждат устройствените правилници на администрациите си в съответствие с изискванията на този закон.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага § 6 да бъде отхвърлен, тъй като е оразен на систематичното му място в новия § 5, ал. 1, т. 1.

§ 7. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 45 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2015 г. – бр. 23 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 24, 29, 61 и 79 от 2015 г., бр. 50, 95, 97 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 101 от 2017 г. и бр. 7, 21 и 28 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 243б, ал. 4 думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Националното единно звено за контакт по смисъла на чл. 15, ал. 1 от Закона за киберсигурност“.

2. В чл. 251г¹:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) В случай на кибератака/машабен киберинцидент/киберпрестъпление, засягащо субектите по чл. 2, ал. 1 от Закона за киберсигурност, предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предоставят незабавен достъп до данните по чл. 251б, ал. 1 от Закона за електронните съобщения въз основа на искане на съответния ръководител на структурите по чл. 251в, ал. 1 от Закона за електронните съобщения. Обменът на информация се извършва по електронен път, достатъчно надеждно защитен.“;

б) досегашните ал. 2-5 стават съответно ал. 3-6.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 7, който става § 6:

§ 6. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 45 от 2009 г.; изм., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2015 г. – бр. 23 от 2015 г.; изм., бр. 24, 29, 61 и 79 от 2015 г., бр. 50, 95, 97 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 101 от 2017 г. и бр. 7, 21, 28 и 77 от 2018 г.) в чл. 243б, ал. 4 след думата „съобщенията“ се добавя „и Националния екип за реагиране при инциденти с

компютърната сигурност по чл. 19, ал. 1 от Закона за киберсигурност“.

§ 8. В Закона за електронната търговия (обн., ДВ, бр. 51 от 2006 г.; изм. бр. 105 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 82 от 2009 г., бр. 77 и 105 от 2011 г. и бр. 57 от 2015 г.) в чл. 16, ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „като с оглед на бързината и неотложността на кибератака, киберинцидент или киберкриза комуникацията да става по електронен път, достатъчно надеждно защитен”.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 8, който става § 7.

§ 9. В Закона за електронното управление (обн., ДВ, бр. 46 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 20 от 2013 г., бр. 40 от 2014 г. и бр. 13, 38 50, 62 и 98 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 7в:

а) в т. 1 буква „г” се отменя;

б) т. 6 се отменя.

2. В чл. 7в т. 12 се изменя така:

„12. удостоверява съответствието на информационните системи с изискванията за оперативна съвместимост и осъществява контрол върху администрациите за спазване на тези изисквания.”

3. В чл. 7к, ал. 2 т. 3 се отменя.

4. В чл. 43 ал. 2 се изменя така:

„(2) Общите изисквания за оперативна съвместимост се определят с наредба на Министерския съвет.“

5. В глава четвърта „Техническа инфраструктура, мрежи и информационни системи“ раздел III „Мрежова и информационна сигурност“ се отменя.

6. В чл. 57, ал. 1 думите „и мрежова и информационна сигурност“ се заличават.

7. В чл. 60, ал. 1 думите „мрежова и информационна сигурност и“ се заличават.

8. В чл. 60, ал. 2 думите „информационната сигурност и“ се заличават.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 9, който става § 8:

§ 8. В Закона за електронното управление (обн., ДВ, бр. 46 от 2007 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 20 от 2013 г., бр. 40 от 2014 г. и бр. 13, 38, 50, 62 и 98 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7в:

а) в т. 1 буква „г” се отменя;

б) точка б се отменя;

в) в т. 12 думите „мрежова и информационна сигурност“ и запетаята преди тях се заличават;

г) създава се т. 27:

„27. осъществява правомощията по Закона за киберсигурност.“

2. В чл. 7к, ал. 2 т. 3 се отменя.

3. В чл. 43, ал. 2 думите „и мрежова съвместимост и информационна сигурност“ се заменят със „съвместимост“.

4. В глава четвърта раздел III с чл. 54, 55 и 55а се отменя.

5. В чл. 56, ал. 1 думите „на този закон“ се заличават, а накрая се добавя „по този закон и по Закона за киберсигурност“.

6. В чл. 57, ал. 1 думите „и мрежова и информационна сигурност“ се заличават.

7. В чл. 60:

а) в заглавието думите „и мрежова и информационна сигурност“ се заличават;

б) в ал. 1 думите „мрежова и информационна сигурност и“ се заличават;

в) в ал. 2 думите „информационната сигурност и“ се заличават.

8. В § 1 от допълнителните разпоредби т. 10 се изменя така:

„10. „Мрежова и информационна сигурност“ е понятието по смисъла на чл. 2, ал. 3 от Закона за киберсигурност.“

§ 10. В Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност (ДВ, бр. 61 от 2015 г.) в чл. 9, т. 1, буква „ж“ думите „информационната сигурност“ се заменят с „мрежовата и информационната сигурност“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 10, който става § 9.

Комисията предлага да се създаде нов § 10:

§ 10. В Закона за изменение и допълнение на Изборния кодекс (ДВ, бр. 39 от 2016 г., изм., бр. 85 от 2017 г.) в § 145, ал. 14, т. 27 от преходните и заключителните разпоредби думите „чл. 43, ал. 2 от Закона за електронното управление“ се заменят с „чл. 3, ал. 2 от Закона за киберсигурност“.

Предложение на н.п. Цветан Цветанов, направено по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

Да се създадат § 10а и 10б:

§ 10а. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (ДВ, бр. 27 от 2018 г.) в § 9 от преходните и заключителните разпоредби навсякъде думите „1 октомври 2018 г.“ се заменят с „31 януари 2019 г.“.

§ 10б. Министерският съвет в срок до 31 декември 2018 г. приема правилника за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създадат нови § 11 и 12:

§ 11. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (ДВ, бр. 27 от 2018 г.) в § 9 от преходните и заключителните разпоредби навсякъде думите „1 октомври 2018 г.“ се заменят с „31 януари 2019 г.“.

§ 12. Министерският съвет в срок до 31 декември 2018 г. приема правилника за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

§ 11. Изпълнението на този закон се възлага на Министерския съвет.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 11, който става § 13.

§ 12. Законът влиза в сила 3 дни след обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на чл. 13, ал. 2, която влиза в сила от 1 януари 2021 г.

Предложение на н.п. Цветан Цветанов, направено по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 12 да се добави, че § 10а влиза в сила от 1 октомври 2018 г.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 12, който става § 14:

§ 14. Член 15, ал. 3, 4 и 5 и чл. 18, ал. 9, т. 2 и ал. 10 влизат в сила от 1 януари 2022 г., а § 11 влиза в сила от 1 октомври 2018 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 към чл. 2, ал. 1

Списък на секторите и подсекторите по чл. 2, ал. 1

Сектор	Подсектор	Категория субект	Съответствие
1. Енергетика	а) електро- енергия	- Електроенергийни предприятия по смисъла на чл. 2, т. 35 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета са предприятия, които изпълняват функцията „Доставка“ по смисъла на чл. 2, т. 19 от	Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби: - т. 24. „Енергийно предприятие” е лице, което осъществява една или повече от дейностите по производството,

		<p>посочената директива</p>	<p>преобразуването, преноса, съхранението, разпределението, доставката и снабдяването с електрическа, топлинна енергия или природен газ на основата на издадена лицензия по този закон, или лице, което добива енергийни ресурси въз основа на концесия за добив, или лице, което осъществява дейност по производство на електрическа и/или топлинна енергия, без да е задължено да получи лицензия за осъществяваната от него дейност по този закон, или лице, което осъществява дейност по пренос на нефт и нефтопродукти по тръбопроводи.</p> <p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби: - т. 16. „Доставка” е продажбата, включително препродажбата на енергия или природен газ на клиенти.</p>
		<p>- Оператори на разпределителна система по смисъла на чл. 2, т. 6 от Директива 2009/72/ЕО</p>	<p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби: - т. 34б. „Оператор на разпределителна мрежа” е: а) лице - оператор на електроразпределителна мрежа, което осъществява разпределение на електрическа енергия по електроразпределителна мрежа и отговаря за функционирането на електрораз-</p>

			<p>пределителна мрежа, за нейната поддръжка, развитието ѝ на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за разпределяне на електрическа енергия;</p> <p>б) лице - оператор на газоразпределителна мрежа, което осъществява разпределение на природен газ по газоразпределителна мрежа и отговаря за функционирането на газоразпределителната мрежа, за нейната поддръжка, развитието ѝ на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за разпределяне на природен газ;</p> <p>- т. 34в. „Оператор на съоръжение за втечнен природен газ” е физическо или юридическо лице, което изпълнява функция по втечняване на природния газ или внос, разтоварване и регазификация на втечнения природен газ и отговаря за експлоатацията на съоръжението за втечнен природен газ;</p> <p>- т. 34г. „Оператор на</p>
--	--	--	--

			<p>съоръжение за съхранение” е физическо или юридическо лице, което изпълнява функция по съхранение и което отговаря за експлоатацията на съоръжението за съхранение.</p>
		<p>- Оператори на преносна система по смисъла на чл. 2, т. 4 от Директива 2009/72/ЕО</p>	<p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 34а. „Оператор на преносна мрежа” е:</p> <p>а) лице - оператор на електропреносна мрежа, което осъществява пренос на електрическа енергия по електропреносна мрежа и отговаря за нейната експлоатация, поддръжка и развитие на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за пренос на електрическа енергия;</p> <p>б) лице - оператор на газопреносна мрежа, което осъществява пренос на природен газ по газопреносна мрежа и отговаря за нейната експлоатация, поддръжка и развитие на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за пренос на природен газ.</p>

	б) нефт	- Оператори на нефтопроводи	
		- Оператори на съоръжения за добив, рафиниране и преработка, съхранение и пренос на нефт	
	в) природен газ	- Предприятия за доставка по смисъла на чл. 2, т. 8 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета	<p>Закона за енергетиката, Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 28а. „Краен снабдител” е:</p> <p>а) енергийно предприятие, снабдяващо с електрическа енергия обекти на битови и небитови крайни клиенти, присъединени към електроразпределителна мрежа на ниво ниско напрежение, в съответната лицензионна територия, когато тези клиенти не са избрали друг доставчик, или</p> <p>б) енергийно предприятие, снабдяващо с природен газ обекти на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа в съответната лицензионна територия, когато тези клиенти не са избрали друг доставчик.</p>
		- Оператори на газоразпределителна система по смисъла на чл. 2, т. 6 от Директива 2009/73/ЕО	<p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 34б. „Оператор на разпределителна мрежа” е:</p> <p>а) лице - оператор на електроразпределителна мрежа, което осъществява разпределение на електрическа енергия по електроразпреде-</p>

			<p>лителна мрежа и отговаря за функционирането на електроразпределителна мрежа, за нейната поддръжка, развитието ѝ на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за разпределяне на електрическа енергия;</p> <p>б) лице - оператор на газоразпределителна мрежа, което осъществява разпределение на природен газ по газоразпределителна мрежа и отговаря за функционирането на газоразпределителната мрежа, за нейната поддръжка, развитието ѝ на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за разпределяне на природен газ.</p>
		<p>- оператори на газопреносна система по смисъла на чл. 2, т. 4 от Директива 2009/73/ЕО</p>	<p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 34а. „Оператор на преносна мрежа” е:</p> <p>а) лице - оператор на електропреносна мрежа, което осъществява пренос на електрическа енергия по електропреносна мрежа и отговаря за нейната експлоатация,</p>

			<p>поддръжка и развитие на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за пренос на електрическа енергия;</p> <p>б) лице - оператор на газопреносна мрежа, което осъществява пренос на природен газ по газопреносна мрежа и отговаря за нейната експлоатация, поддръжка и развитие на дадена територия и за взаимовръзките ѝ с други мрежи, както и за осигуряването в дългосрочен план на способността на мрежата да покрива разумни искания за пренос на природен газ.</p>
		- Оператори на система за съхранение по смисъла на чл. 2, т. 10 от Директива 2009/73/ЕО	<p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 34г. „Оператор на съоръжение за съхранение” е физическо или юридическо лице, което изпълнява функция по съхранение и което отговаря за експлоатацията на съоръжението за съхранение.</p>
		- Оператори на система за втечен природен газ по смисъла на чл. 2, т. 12 от Директива 2009/73/ЕО	<p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 34в. „Оператор на съоръжение за втечен природен газ” е физическо или юридическо лице, което изпълнява</p>

			<p>функция по втечняване на природния газ или внос, разтоварване и регазификация на втечнения природен газ и отговаря за експлоатацията на съоръжението за втечнен природен газ.</p>
		- Предприятия за природен газ по смисъла на чл. 2, т. 1 от Директива 2009/73/ЕО	<p>Закона за енергетиката, в Допълнителните разпоредби</p> <p>- т. 46. „Производител” е лице, произвеждащо електрическа и/или топлинна енергия, или газ от възобновяеми източници, или извършващо добив на природен газ.</p>
		- Оператори на съоръжения за рафиниране и преработка на природен газ	
2. Транспорт	а) въздушен транспорт	- Въздушни превозвачи по смисъла на чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета	
		- Управляващи летищата органи по смисъла на чл. 2, т. 2 от Директива 2009/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, летища по смисъла на чл. 2, т. 1 от посочената директива, включително летища, изброени в раздел 2 от приложение II към Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета, както и субекти, които експлоатират помощни инсталации, намиращи се в рамките на летището	<p>Закона за гражданското въздухоплаване, в Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 15. „Летищна администрация” е служба за управление на летище за обществено ползване.</p> <p>- т. 16. „Летищен оператор” е еднолично търговско дружество с държавно имущество или търговец, получил концесия при условията и по реда на Закона за концесиите, както и</p>

			<p>търговец, който ползва гражданските летища по чл. 43, ал. 2, т. 2 и 3 от закона, както и търговец, който ползва гражданско летище за обществено ползване, което не е публична държавна собственост.</p> <p>- т. 13. „Летище” е определена част от земната или водната повърхност (включително всички сгради, съоръжения и оборудване), предназначена изцяло или частично за кацане, излитане и движение по тази повърхност на въздухоплавателни средства и за обслужване на техните пътници, товари и поща.</p>
		<p>- Оператори по контрола на управлението на движението, осъществяващи обслужване по контрол на въздушното движение по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета</p>	<p>Закона за гражданското въздухоплаване, § 3 от Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 44. „Управление на въздушното движение” е съвкупност от бордни и наземни функции (обслужване на въздушното движение, управление на въздушното пространство и управление на потока на въздушното движение) за осигуряване на безопасност и ефективност на движението на въздухоплавателните средства във всеки етап на полета.</p>
	б) железопътен	- Управители на	Закона за железопътния

	транспорт	инфраструктура по смисъла на чл. 3, т. 2 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета	транспорт, в Допълнителните разпоредби - т. 2. „Управител на железопътна инфраструктура” е лице, на което е възложено изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на обекти на железопътната инфраструктура и управлението на системите за контрол и безопасност на движението, ползва железопътната инфраструктура по силата на този закон и предоставя на железопътните предприятия достъп до нея по реда, предвиден в този закон.
		- Железопътни предприятия по смисъла на чл. 3, т. 1 от Директива 2012/34/ЕС, включително оператори на обслужващи съоръжения по смисъла на чл. 3, т. 12 от Директива 2012/34/ЕС	Закона за железопътния транспорт, в Допълнителните разпоредби: - Чл. 48. „Железопътното предприятие” е търговец, притежаващ лицензия за извършване на железопътни превози, валидна на територията на държавите - членки на Европейския съюз, както и търговец с предмет на дейност - превоз на пътници и/или товари с железопътен транспорт, като предприятието осигурява локомотивна тяга. Железопътно предприятие е и търговец, който осигурява само локомотивната тяга. - т. 51. „Оператор на обслужващо съоръжение” е лице или

			негова структура, което отговаря за управлението на едно или повече обслужващи съоръжения или за предоставянето на железопътните предприятия на една или повече услуги, посочени в т. 48.
в) воден транспорт		- Предприятия за вътрешноводен, морски и крайбрежен транспорт на пътници и товари по смисъла на приложение I към Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета с изключение на отделните кораби, експлоатирани от тези предприятия	Наредба за условията и реда за постигане сигурността на корабите, пристанищата и пристанищните райони, приета с ПМС № 374 от 2014 г., § 1 от Допълнителните разпоредби: - т. 12. „Компания“ е корабособственик или всяка друга организация, или лице, което е поело отговорността за експлоатацията на кораба от корабособственика и при поемането на тази отговорност се е съгласила да поеме всички задължения и отговорности, наложени от Международния кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването.
		- Управителните органи на пристанища по смисъла на чл. 3, т. 1 от Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, включително техните пристанищни съоръжения по смисъла на чл. 2, т. 11 от Регламент (ЕО) № 725/2004, както и субекти, експлоатиращи инсталации и оборудване, разположено в рамките на пристанището	Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България: Чл. 92. (1) - „Пристанището е участък, който включва акватория, територия и инфраструктура на брега на Черно море, р. Дунав, островите и каналите, разположено е на територията на една или повече

			<p>общини и обединява природни, изкуствено създадени и организационни условия за безопасно приставане, престояване и обслужване на кораби.”</p> <p>- „Чл. 117. (1) Пристанищните услуги в пристанищата за обществен транспорт се извършват от специализирани пристанищни оператори, притежаващи или наемащи квалифициран персонал и необходимите технически средства за извършване на съответната услуга.”</p> <p>- „Чл. 117а. (1) Правото, предоставено на пристанищните оператори да извършват услуги в пристанищата за обществен транспорт, се определя като достъп до пазара на пристанищни услуги. (2) Достъпът до пазара на пристанищни услуги по чл. 116, ал. 3, т. 2 в пристанищата за обществен транспорт с национално значение се предоставя чрез възлагане на концесия – в случаите по чл. 117в. (3) Пристанищни оператори с право да предоставят пристанищни услуги по чл. 116, ал. 3, т. 2 в пристанищата за обществен транспорт с регионално значение са собствениците или</p>
--	--	--	--

			<p>лица, сключили договор с тях.</p> <p>(4) Морско-техническите пристанищни услуги, за извършването на които е необходимо ползване на пристанищна територия и/или пристанищни съоръжения в пристанищата по чл. 107-109, се предоставят от собствениците или от лица, сключили договор с тях.”</p>
		<p>- Оператори на службата по морския трафик по смисъла на чл. 3, буква „о” от Директива 2002/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета</p>	<p>Кодекс на търговското корабоплаване: - „Чл. 244а. (1) Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ изгражда и поддържа система за управление на трафика и информационното обслужване на корабоплаването по ред, определен от Министерския съвет, предоставя услуги по управление на трафика и информационното обслужване на корабоплаването и обменя информация с други системи, предвидени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. (2) Изпълнителна агенция „Морска администрация“ контролира дейностите по ал. 1.”</p> <p>Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България:</p>

			<p>- „Чл. 115м. (1) Предметът на дейност на Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ е: ..... 12. изграждане и поддържане на съоръженията, обслужващи системата за контрол на движението на корабите и за информация и българската речна информационна система; 13. предоставяне на услуги чрез Световната морска система за бедствия и безопасност; 14. предоставяне на далекосъобщителни услуги кораб-бряг и бряг-кораб; 15. предоставяне на услуги по управление на трафика и информационно обслужване на корабоплаването и предоставяне на речни информационни услуги на корабния трафик.”</p>
	г) автомобилен транспорт	<p>- Пътни органи по смисъла на чл. 2, т. 12 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/962 на Комисията, които отговарят за контрола на управлението на движението</p>	
		<p>- Оператори на интелигентни транспортни системи по смисъла на чл. 4, т. 1 от Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета</p>	<p>Наредба за условията и реда за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт,</p>

			<p>в Допълнителните разпоредби:</p> <p>- т. 1. „Интелигентни транспортни системи (ИТС)“ са системи, при които се прилагат информационни и комуникационни технологии в областта на автомобилния транспорт, включително инфраструктура, превозни средства и ползватели, и в управлението на движението и управлението на мобилността, както и за интерфейси с останалите видове транспорт.”</p>
3. Банково дело		- Кредитни институции по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета	
4. Инфраструктури на финансовия пазар		- Оператори на местата за търговия по смисъла на чл. 4, т. 24 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета	Закона за пазарите на финансови инструменти (в сила от 16.02.2018 г.)
		- Централни контрагенти по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета	
5. Здравеопазване	Здравни заведения, включително болници и частни клиники	- Доставчици на здравно обслужване по смисъла на чл. 3, буква „ж“ от Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета	Закона за здравето: „Чл. 21. (1) Здравните заведения са структури на националната система за здравеопазване, в които медицински и немедицински

			<p>специалисти осъществяват дейности по опазване и укрепване здравето на гражданите.</p> <p>(2) Здравни заведения по смисъла на този закон са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. националните центрове по проблемите на общественото здраве; 2. Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК); 3. здравните кабинети по чл. 26; 4. оптиките по чл. 26а. <p>(3) Аптеките са здравни заведения със статут и дейност, определени със Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.”</p> <p>Закона за лечебните заведения:</p> <p>„Чл. 2. (1) Лечебни заведения по смисъла на този закон са организационно обособени структури на функционален принцип, в които лекари или лекари по дентална медицина самостоятелно или с помощта на други медицински и немедицински специалисти осъществяват всички или някои от следните дейности:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. диагностика, лечение и рехабилитация на болни; 2. наблюдение на бременни жени и оказване на родилна помощ; 3. наблюдение на
--	--	--	--

			<p>хронично болни и застрашени от заболяване лица;</p> <p>4. профилактика на болести и ранно откриване на заболявания;</p> <p>5. мерки за укрепване и опазване на здравето;</p> <p>6. трансплантация на органи, тъкани и клетки.</p> <p>.....</p> <p>Чл. 5. (1) Центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, лечебните заведения за стационарна психиатрична помощ, домовете за медико-социални грижи, в които се осъществяват медицинско наблюдение и специфични грижи за деца, центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, както и лечебните заведения към Министерския съвет, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията се създават от държавата.</p> <p>.....</p> <p>Глава втора. ВИДОВЕ ЛЕЧЕБНИ</p>
--	--	--	--

			<p>ЗАВЕДЕНИЯ</p> <p>Чл. 8. (1) Лечебни заведения за извънболнична помощ са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. амбулатории за първична медицинска помощ, които могат да бъдат: <ol style="list-style-type: none"> а) индивидуална практика за първична медицинска помощ; б) групова практика за първична медицинска помощ; 2. амбулатории за специализирана медицинска помощ, които могат да бъдат: <ol style="list-style-type: none"> а) индивидуална практика за специализирана медицинска помощ; б) групова практика за специализирана медицинска помощ; в) медицински център и медико-дентален център; г) диагностично-консултативен център; 3. самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории; 4. дентални центрове. <p>.....</p> <p>Чл. 9. (1) Лечебни заведения за болнична помощ са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. болница за активно лечение; 2. болница за продължително лечение; 3. болница за рехабилитация; 4. болница за продължително лечение и рехабилитация.
--	--	--	--

			<p>(2) Болниците могат да бъдат многопрофилни или специализирани.</p> <p>(3) Университетски болници са многопрофилни или специализирани болници, определени от Министерския съвет, в които се осъществяват дейности по всяко от следните направления:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. клинично обучение на студенти и докторанти по медицина и/или дентална медицина и/или фармация; 2. клинично обучение на студенти по специалности от професионално направление „Здравни грижи“; 3. следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, специалисти по здравни грижи. <p>.....</p> <p>Чл. 10. Лечебни заведения по този закон са и:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. център за спешна медицинска помощ; 2. център за трансфузионна хематология; 3. център за психично здраве; 3а. център за кожно-венерически заболявания; 3б. комплексен онкологичен център; 4. дом за медико-социални грижи; 4а. център за комплексно обслужване
--	--	--	--

			на деца с увреждания и хронични заболявания; 5. хоспис; 6. диализен център; 7. тъканна банка.”
6. Доставка и снабдяване с питейна вода		- Доставчици и снабдители с води, предназначени за консумация от човека по смисъла на чл. 2, § 1, буква „а” от Директива 98/83/ЕО на Съвета с изключение на снабдителите, за които снабдяването с води, предназначени за консумация от човека, е само част от общата им дейност за снабдяване с блага и стоки, които не се считат за съществени услуги.	Допълнителните разпоредби от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели
7. Цифрова инфраструктура		- Точка за обмен в интернет (ТОИ)	
		- Доставчици на Система за имена на домейни (DNS) услуги	
		- Регистри на имената на домейни от първо ниво	

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на приложение № 1:

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 към чл. 4, ал. 1, т. 2

Списък на секторите и подсекторите по чл. 4, ал. 1, т. 2

Сектор	Подсектор	Категория субект	Съответствие
1. Енергетика	а) електро-енергия	- Електроенергийни предприятия по смисъла на чл. 2, т. 35 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211/55	-„Енергийно предприятие” по смисъла на § 1, т. 24 от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката -„Доставка” по смисъла на § 1, т. 16 от допълнителните разпоредби на Закона за

		от 14 август 2009 г.) са предприятия, които изпълняват функцията „Доставка“ по смисъла на чл. 2, т. 19 от посочената директива	енергетиката
		- Оператори на разпределителна система по смисъла на чл. 2, т. 6 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211/55 от 14 август 2009 г.)	- „Оператор на разпределителна мрежа“ по смисъла на § 1, т. 34б от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката - „Оператор на съоръжение за втечен природен газ“ по смисъла на § 1, т. 34в от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката - „Оператор на съоръжение за съхранение“ по смисъла на § 1, т. 34г от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката
		- Оператори на преносна система по смисъла на чл. 2, т. 4 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211/55 от 14 август 2009 г.)	- „Оператор на преносна мрежа“ по смисъла на § 1, т. 34а от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката
	б) нефт	- Оператори на нефтопроводи	
		- Оператори на съоръжения за добив, рафиниране и преработка, съхранение и пренос на нефт	
	в) природен газ	- Предприятия за доставка по смисъла на чл. 2, т. 8 от	- „Краен снабдител“ по смисъла на § 1, т. 28а от

	<p>Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.)</p>	допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката
	<p>- Оператори на газоразпределителна система по смисъла на чл. 2, т. 6 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.)</p>	- „Оператор на разпределителна мрежа” по смисъла на § 1, т. 34б от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката
	<p>- Оператори на газопреносна система по смисъла на чл. 2, т. 4 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.)</p>	- „Оператор на преносна мрежа” по смисъла на § 1, т. 34а от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката
	<p>- Оператори на система за съхранение по смисъла на чл. 2, т. 10 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.)</p>	- „Оператор на съоръжение за съхранение” по смисъла на § 1, т. 34г от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката
	<p>- Оператори на система за втечен природен газ по смисъла на чл. 2, т. 12 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и</p>	- „Оператор на съоръжение за втечен природен газ” по смисъла на § 1, т. 34в от допълнителните

		на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.)	разпоредби на Закона за енергетиката
		- Предприятия за природен газ по смисъла на чл. 2, т. 1 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.)	- „Производител” по смисъла на § 1, т. 46 от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката
		- Оператори на съоръжения за рафиниране и преработка на природен газ	
2. Транспорт	а) въздушен транспорт	- Въздушни превозвачи по смисъла на чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕО) № 300/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. относно общите правила в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2320/2002 (ОВ, L 97/72 от 9 април 2008 г.)	
		- Управляващи летищата органи по смисъла на чл. 2, т. 2 от Директива 2009/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно летищните такси (ОВ, L 70/11 от 14 март 2009 г.)	- „Летищна администрация” по смисъла на § 3, т. 15 от допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване
		- Летища по смисъла на чл. 2, т. 1 от Директива 2009/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно летищните	- „Летищен оператор” по смисъла на § 3, т. 16 от допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване

	<p>такси (ОВ, L 70/11 от 14 март 2009 г.), включително летища, изброени в раздел 2 от приложение II към Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ, L 348/1 от 20 декември 2013 г.), както и субекти, които експлоатират помощни инсталации, намиращи се в рамките на летището</p>	<p>- „Летище” по смисъла на § 3, т. 13 от допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване</p>
	<p>- Оператори по контрола на управлението на движението, осъществяващи обслужване по контрол на въздушното движение по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе (рамков регламент) (ОВ, L 96/1 от 31 март 2004 г.)</p>	<p>- „Управление на въздушното движение” по смисъла на § 3, т. 44 от допълнителните разпоредби на Закона за гражданското въздухоплаване</p>
б) железопътен транспорт	<p>- Управители на инфраструктура по смисъла на чл. 3, т. 2 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ, L 343/32 от 14 декември 2012 г.)</p>	<p>- „Управител на железопътна инфраструктура” по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за железопътния транспорт</p>
	<p>- Железопътни предприятия по смисъла на чл. 3, т. 1 от Директива 2012/34/ЕС на</p>	<p>- „Железопътно предприятие” по смисъла на чл. 48 от Закона за железопътния</p>

		Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ, L 343/32 от 14 декември 2012 г.), включително оператори на обслужващи съоръжения по смисъла на чл. 3, т. 12 от посочената директива	транспорт - „Оператор на обслужващо съоръжение” по смисъла на § 1, т. 51 от допълнителните разпоредби на Закона за железопътния транспорт
	в) воден транспорт	- Предприятия за вътрешноводен, морски и крайбрежен транспорт на пътници и товари по смисъла на приложение I към Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения (ОВ, L 129/6 от 29 април 2004 г.), с изключение на отделните кораби, експлоатирани от тези предприятия	- „Компания“ по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Наредба за условията и реда за постигане сигурността на корабите, пристанищата и пристанищните райони (обн., ДВ, бр. 99 от 2014 г.)
		- Управителните органи на пристанища по смисъла на чл. 3, т. 1 от Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за повишаване на сигурността на пристанищата (ОВ, L 310/28 от 25 ноември 2005 г.), включително техните пристанищни съоръжения по смисъла на чл. 2, т. 11 от Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения (ОВ, L 129/6 от 29 април 2004 г.), както и субекти, експлоатиращи	- „Пристанище“ по смисъла на чл. 92, ал. 1 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България - Чл. 117, ал. 1 и чл. 117а, ал. 1, 2, 3 и 4 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България

	инсталации и оборудване, разположено в рамките на пристанището	
	- Оператори на службата по морския трафик по смисъла на чл. 3, буква „о” от Директива 2002/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. за създаване на система на Общността за контрол на движението на корабите и за информация и отменяща Директива 93/75/ЕИО на Съвета (ОВ, L 208/10 от 5 август 2002 г.)	- Чл. 244а, ал. 1 и 2 от Кодекса на търговското корабоплаване - Чл. 115м, ал. 1, т. 12, 13, 14 и 15 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България
г) автомобилен транспорт	- Пътни органи по смисъла на чл. 2, т. 12 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/962 на Комисията от 18 декември 2014 г. за допълване на Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предоставянето в целия ЕС на информационни услуги в реално време за движението по пътищата (ОВ, L 157/21 от 23 юни 2015 г.), които отговарят за контрола на управлението на движението	
	- Оператори на интелигентни транспортни системи по смисъла на чл. 4, т. 1 от Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. относно рамката за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси	- „Интелигентни транспортни системи“ по смисъла на § 1, т. 40 от допълнителните разпоредби на Закона за автомобилните превози

		с останалите видове транспорт (ОВ, L 207/1 от 6 август 2010 г.)	
3. Банково дело		- Кредитни институции по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.)	
4. Инфра-структури на финансовия пазар		- Оператори на местата за търговия по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 24 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.)	Закона за пазарите на финансови инструменти
		- Централни контрагенти по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.)	
5. Здравеопазване	Здравни заведения, включително болници и частни клиники	- Доставчици на здравно обслужване по смисъла на чл. 3, буква „ж“ от Директива 2011/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за упражняване на правата на пациентите при	- Чл. 21, ал. 1, 2 и 3 от Закона за здравето - Чл. 2, ал. 1, чл. 5, ал. 1, чл. 8, ал. 1, чл. 9, ал. 1, 2 и 3, чл. 10 от Закона за лечебните заведения

		трансгранично здравно обслужване (ОВ, L 88/45 от 4 април 2011 г.)	
6. Доставка и снабдяване с питейна вода		- Доставчици и снабдители с води, предназначени за консумация от човека по смисъла на чл. 2, § 1, буква „а” от Директива 98/83/ЕО на Съвета от 3 ноември 1998 г. относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (ОВ, L 330/32 от 5 декември 1998 г.), с изключение на снабди-телите, за които снабдяването с води, предназначени за консумация от човека, е само част от общата им дейност за снабдяване с блага и стоки, които не се считат за съществени услуги.	Допълнителните разпоредби на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (обн., ДВ, бр. 30 от 2001 г.)
7. Цифрова инфраструктура		- Точка за обмен в интернет (ТОИ)	
		- Доставчици на DNS услуги	
		- Регистри на имената на домейни от първо ниво	

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 към чл. 2, ал. 1

ВИДОВЕ ЦИФРОВИ УСЛУГИ

1. Онлайн място за търговия.
2. Онлайн търсачка.
3. Компютърни услуги „в облак“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за приложение № 2, като в него думите „чл. 2, ал. 1“ се заменят с „чл. 4, ал. 1, т. 2“.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ
И ОБЩЕСТВЕН РЕД:**

~~ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ~~